

Załącznik do Uchwały
Nr XVIII/95/2008
z dnia 07.07.2008

GMINNA STRATEGIA

ROZWIĄZYWANIA

PROBLEMÓW

SPOŁECZNYCH

W BOJSZOWACH

SPIS TREŚCI

Wstęp

1. Diagnoza problemów społecznych.
 - 1.1. Techniki diagnozowania.
 - 1.2. Ubóstwo.
 - 1.3. Niepełnosprawność i długotrwała choroba.
 - 1.4. Bezrobocie.
 - 1.5. Uzależnienia.
 - 1.6. Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych.
2. Diagnoza systemu oświaty Gminy Bojszowy.
 - 2.1. Wprowadzenie.
 - 2.2. Struktura oświaty i wychowania.
3. Analiza SWOT.
4. Misja strategii.
5. Cele strategii.
6. Beneficjenci.
7. Ogólne założenia pomocy społecznej na lata 2008-2015.
 - 7.1. Pomoc na rzecz osób niepełnosprawnych i długotrwale chorych.
 - 7.2. Pomoc na rzecz rodzin i środowisk dotkniętych problemem bezrobocia.
 - 7.3. Pomoc na rzecz rodzin i środowisk dotkniętych problemem opiekuńczo – wychowawczych.
8. Priorytety, cele strategiczne, zadania w zakresie oświaty i wychowania.
9. Programy pomocowe.
10. Mapy zagrożeń zjawiskami patogennymi w poszczególnych miejscowościach Gminy Bojszowy.
11. Zestawienie projektów do realizacji w latach 2004 – 2015.

WSTĘP

Podstawę prawną do opracowania niniejszej strategii stanowi art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (Dz. U. Nr 64 poz. 593 z póź.zm.), który mówi, iż do zadań własnych o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Realizacja zadań postawionych przed pomocą społeczną (zarówno na poziomie społeczności lokalnej, jak i na poziomie rodziny i jednostki), a także konieczność wypracowania niekonwencjonalnych form pomocy, wymaga profesjonalnego i systemowego diagnozowania problemów społecznych w skali gminy. Diagnoza problemów społecznych występujących na terenie **Gminy Bojszowy** została sporządzona w oparciu o dane będące w dyspozycji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bojszowach a uzyskane w toku bieżącej jego działalności. Po za tym źródłem informacji był także Powiatowy Urzędu Pracy, instytucje i organizacje współpracujące z Ośrodkiem. W oparciu o diagnozę została opracowana strategia rozwiązywania problemów pomocy społecznej jak również systemu oświaty na najbliższe lata, która jest rozwinięciem działań oraz założeń programowych realizowanych w sferze pomocy społecznej w Gminie Bojszowy od 2004 roku.

1. Diagnoza problemów społecznych

1.1. Techniki diagnozowania

Podstawą wszelkiej działalności praktycznej jest dobra diagnoza czyli rozpoznanie środowiska. Takie rozpoznanie ma sprecyzować przede wszystkim:

- aktualny stan społeczności wg. poziomu życia mieszkańców, organizacji czasu wolnego dzieci, młodzieży i ludzi starszych, działalności placówek czy instytucji,
- potrzeby mieszkańców,
- problemy społeczne występujące w społeczności,
- środki – czyli zasoby ludzkie i instytucjonalne, które można wykorzystać do rozwiązywania ważnych kwestii społecznych oraz prowadzenia działań zmierzających do zaspokajania potrzeb mieszkańców,
- ewentualne przeszkody, które mogą utrudniać działania naprawcze.

Ważne jest aby przy opracowywaniu diagnozy brały udział wszystkie możliwe instytucje, organizacje i zespoły ludzi, działające w danej społeczności.

Nie może również zabraknąć głosów mieszkańców najbardziej zaangażowanych w sprawy lokalne. Po opracowaniu diagnozy można przystąpić do opracowywania strategii, programów czy projektów działań zmierzających do złagodzenia problemów, ich rozwiązania bądź zapobiegania ich powstawaniu. Przy opracowywaniu niniejszej strategii brały udział różnorodne siły środowiska Gminy Bojszowy. Wykorzystano wiele technik i narzędzi diagnozy.

Najważniejsze z tych technik to:

- badania ankietowe,
- analiza dokumentów,
- analiza danych statystycznych,
- wywiad i obserwacja.

Omówione wyżej techniki i narzędzia diagnozowania problemów społecznych powinny w dużej mierze odpowiedzieć na pytania:

- jakie zjawiska społeczne dominują w naszej społeczności,
- jakie są ich uwarunkowania,
- jakie powodują one następstwa,
- jaka jest ich dynamika i tendencja rozwojowa.

Odpowiedzi na te pytania zawarte są w kolejnej części strategii - szczegółowej diagnozie problemów społecznych.

1.2. Ubóstwo

Wg W. Toczyskiego i A. Zielińskiej¹ ubóstwo, to:

- a) brak dostatecznych środków materialnych do życia, bieda i niedostatek”
- b) „stan poniżej pewnego zmiennego w czasie progu dochodowego lub progu realizacji potrzeb” w odniesieniu do jednostki rodzinnej lub grupy społecznej.

Definicje te wyraźnie wskazują na funkcjonowanie w społeczeństwie uznawanego poziomu potrzeb, do których odnosi się osiągany przez jednostkę, rodzinę dochód.

Ubóstwo rozumiane jest również jako „stan warunków bytowych (...), który uniemożliwia lub w istotnym stopniu utrudnia realizację podstawowych funkcji życiowych. Podstawowym kryterium przyjętym dla takiego rozumienia ubóstwa jest poziom egzystencji biologicznej człowieka lub grupy społecznej. W tym znaczeniu mówimy o ubóstwie absolutnym. Z kolei z ubóstwem względnym związane są nadmierne rozpiętości w poziomie życia członków danego społeczeństwa – „ludzie są dotknięci ubóstwem, kiedy ich dochód – nawet jeśli jest wystarczający na to by przeżyć – spada istotnie poniżej tego, który przeciętnie dostępny jest w danej społeczności”².

Czynnikami, które mają wpływ na ubóstwo polskiego społeczeństwa są:

alkoholizm w rodzinie, wielodzietność, przeludnienie mieszkań lub wynajmowanie drogiego mieszkania, niezaradność, podeszły wiek i emerytury wypłacane na starych zasadach, inwalidztwo.

Wg ekspertów EWG³ przyczynami ubóstwa są: bezrobocie, bezdomność, brak wykształcenia, brak komunikacji społecznej, niewłaściwa i niewystarczająca ochrona socjalna, nadmierne zadłużenie rodzin, odrzucenie pozytywnego modelu rodziny, nieodpowiednie i niewystarczające środki przeznaczone dla ludzi starych. Linią ubóstwa

¹ W. Toczyski, Natura i kwestia ubóstwa, Warszawa-Gdańsk 1991, s. 12.

² op.cit. s. 16.

³ op.cit. s. 61.

w Polsce wyznacza minimum egzystencji (biologiczne) jako dolną jego granicę, zaś minimum socjalne – górną. Linię tę wyznacza również poziom najniższej emerytury, która w roku 2002 wynosiła 532,91 zł, zaś w 2003r. – 552,63 zł.

Jak alarmują eksperci główne skutki ubóstwa to:

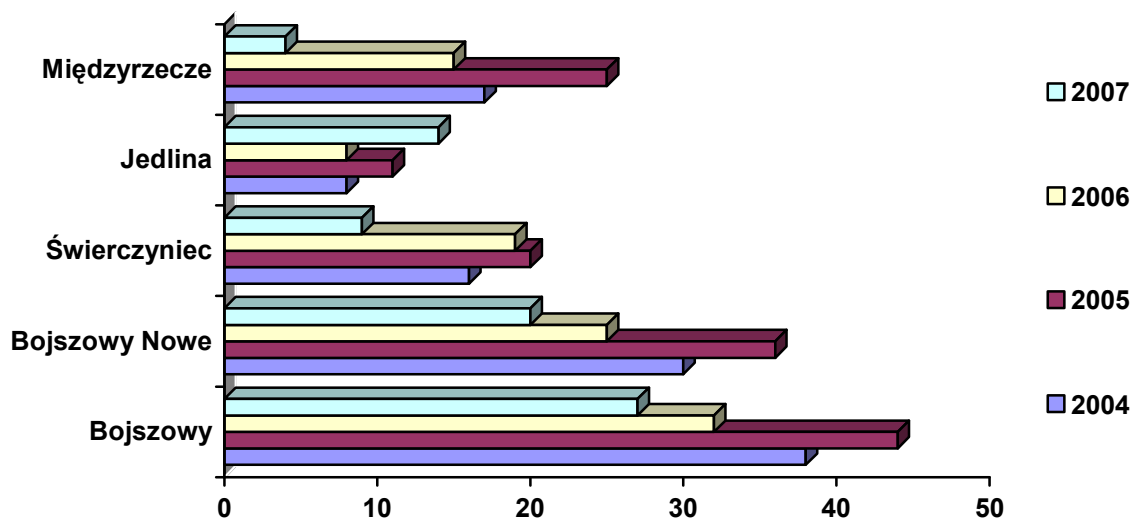
- ograniczenie perspektyw życiowych dzieci,
- powstawanie sytuacji konfliktowych w rodzinie,
- zagrożenie bezpieczeństwa publicznego,
- konflikty między ludźmi.

Najbardziej wiarygodną (na użytek strategii) miarą ubóstwa w naszej Gminie będzie liczba rodzin objętych pomocą społeczną. Podstawowym kryterium decydującym o takiej kwalifikacji jest kryterium dochodowe (koszyk dochodu) określone ustawą o pomocy społecznej⁴.

Generalnie jest to pierwszy powód ubiegania się osoby bądź rodziny o udzielenie pomocy społecznej.

Rozmiar ubóstwa w Gminie Bojszowy przedstawia poniższy wykres:

Rozmiar ubóstwa w poszczególnych miejscowościach Gminy Bojszowy w latach 2004-2007

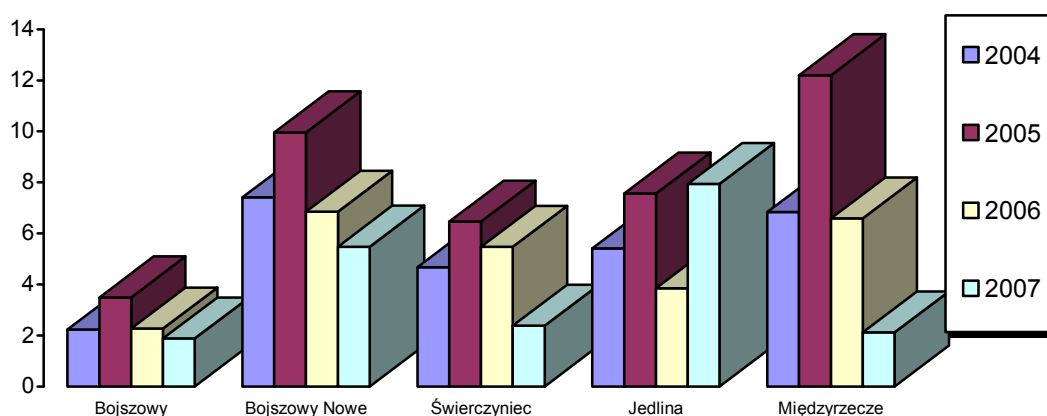

Źródło: dane GOPS w Bojszowach

⁴ Ustawa z dnia 12.03.2004r o pomocy społecznej (Dz.U. Nr 64 poz.593)

Codziennemu życiu mieszkańcom Gminy Bojszowy towarzyszą liczne problemy, które swoim zasięgiem obejmują coraz większą grupę ludzi i coraz młodsze pokolenia. Zmuszają one część społeczności gminnej do szukania różnych form pomocy, w tym i korzystania z pomocy GOPS. Liczbę rodzin korzystających z pomocy społecznej w poszczególnych miejscowościach przedstawia poniższy wykres:

Ubóstwo mieszkańców Gminy Bojszowy w poszczególnych miejscowościach w latach 2004-2007

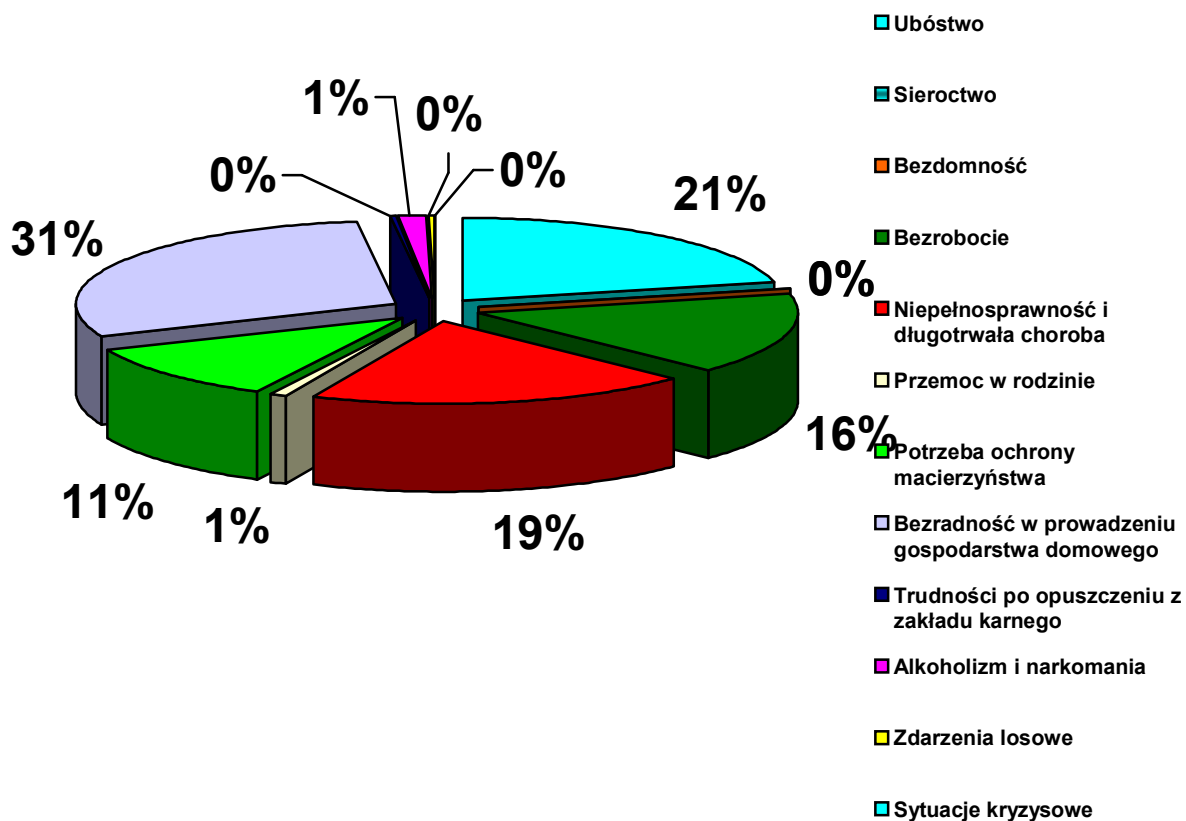

Źródło: dane GOPS w Bojszowach

Najczęstszymi przyczynami kwalifikującymi do pomocy z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej są:

- Ubóstwo;
- Bezrobocie;
- Długotrwała lub ciężka choroba;
- Potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- Przemoc w rodzinie (fizyczna i psychiczna);
- Uzależnienia (alkoholizm, narkomania);

Zestawienie problemów mieszkańców Gminy Bojszowy uśrednione za lata 2004-2007

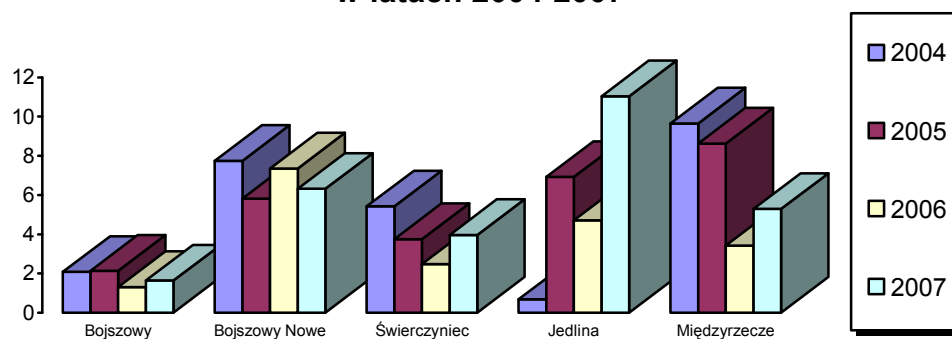
Źródło: dane GOPS w Bojszowach

1.3. Niepełnosprawność i długotrwała choroba

Osoby niepełnosprawne stanowią w Polsce bardzo liczną społeczność, która liczy już około 4,5 mln osób (ponad 14 % ogółu ludności), a prognoza GUS przewiduje, że w 2010 r. liczba ta wzrośnie do 6 mln. Mówiąc o osobach niepełnosprawnych, mamy na myśli osoby posiadające stopień niepełnosprawności orzeczoney przez Zespół d/s Orzekania o Niepełnosprawności, Komisję przy ZUS, KRUS, jak również inne osoby z dysfunkcjami fizycznymi, psychicznymi i umysłowymi. Za niepełnosprawne uważa się osoby, których stan fizyczny, psychiczny i umysłowy powoduje trwałe lub okresowe utrudnienia, ograniczenia bądź uniemożliwia pełnienie ról i zadań społecznych na poziomie

powszechnie przyjętych kryteriów. Obserwacje pracowników Ośrodka pozwalają stwierdzić, że sytuacja tej grupy osób jest bardzo trudna. Problemy osób niepełnosprawnych wiążą się głównie z ograniczonymi możliwościami oprotezowania i zakupu sprzętu ułatwiającego komunikowanie się i samoobsługę, kosztowną i trudno dostępną rehabilitacją. Dużym problemem są także bariery architektoniczne w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej jak i w budynkach użyteczności publicznej. Bariery te nie tylko utrudniają, ale niekiedy wręcz uniemożliwiają uczestnictwo w normalnym życiu. Nie bez znaczenia jest również problematyka edukacji osób niepełnosprawnych od chwili urodzenia do ukończenia nauki w ramach posiadanych predyspozycji i możliwości. Na tej płaszczyźnie widać niedoinwestowanie poradni specjalistycznych i specjalnych ośrodków szkolno - wychowawczych. Niepełnosprawni spotykają się również z problemami psychologicznymi i społecznymi, które wiążą się z trudnościami akceptacji samego siebie i swoich schorzeń oraz z brakiem zrozumienia ze strony ludzi zdrowych. Problem niepełnosprawności w poszczególnych miejscowościach Gminy przedstawia poniższy wykres:

Niepełnosprawność i długotrwała choroba mieszkańców Gminy Bojszowy w poszczególnych miejscowościach w latach 2004-2007

Źródło: dane GOPS w Bojszowach

Analizę zasobów przeciwdziałania zapobieganiu negatywnym skutkom niepełnosprawności przedstawia poniższy harmonogram:

NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ

Wojewódzki Szpital

- GOPS
- PUP
- GZOZ
- Rodnia
- Poradnia Pedagog.-Psychologiczna w Bieruniu
- Szkoły
- Powiatowy Zespół ds.Orzekania o Niepełnosprawności

Stowarzyszenie na rzecz osób niepełnosprawnych „Radość Życia”

ZASOBY

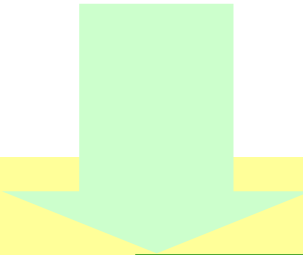
Rozwijanie profilaktyki zdrowotnej

Promocja zdrowia psychicznego

Rozwijanie form pomocy oraz rehabilitacji leczniczej i społecznej

Wzmacnianie współpracy z instytucjami i NGO's

CELE

- Wczesne wykrywanie wad rozwojowych
- Rozszerzanie zakresu obowiązkowych badań i szczepień
- Szkolenia personelu medycznego
- Finansowanie progr .profilaktycznych
- Organizacja prelekcji i wykładów
- Wprowadzanie nowych programów profilaktycznych, rehabilitacyjnych i zdrowotnych
- Edukacja zdrowotna i profilaktyka w placówkach i środowisku domowym pacjenta

Współpraca z :
- Środowiskowym Domem Samopomocy
- Warsztatem Terapii Zajęciowej

- Poradnictwo specjalistyczne
- Edukacja dla rodzin z os.niepełnospr.
- Rozwijanie szkolnictwa integracyjnego
- Organiz. imprez kult.-sportowych o charakterze integracyjnym.
- Rozwój specj .usług opiekuńczych

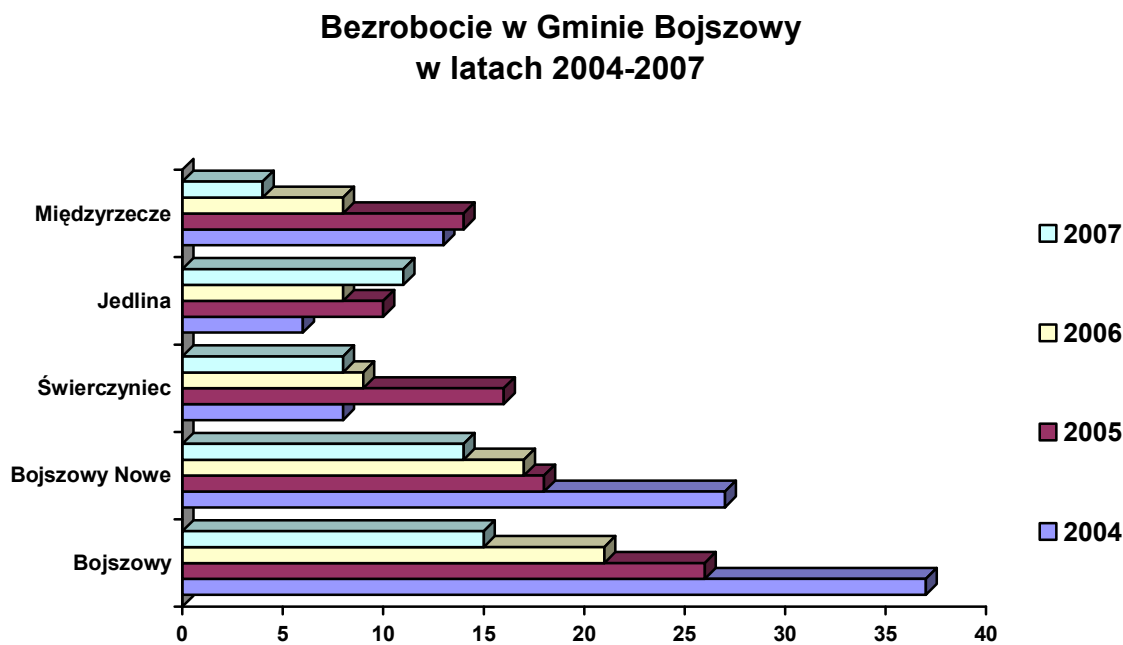
Aktywowanie istniejących zasobów instytucjonalnych działających na rzecz os.niepełnosprawnych

ZADANIA

1.4. Bezrobocie

Bezrobocie jest w Gminie Bojszowy zjawiskiem, które dotyka szerokie kręgi społeczne. Straty i skutki społeczne, które powoduje, są trudne do oszacowania. Pojawia się na niepokojącą skalę degradacja dużych grup społecznych i to nie tylko bezrobotnych, ale także ich rodzin. Straty pracy, przejście na zasiłek, z kolei jego utrata i potrzeba korzystania z pomocy społecznej - prowadzi do ubóstwa ze wszystkimi tego konsekwencjami.

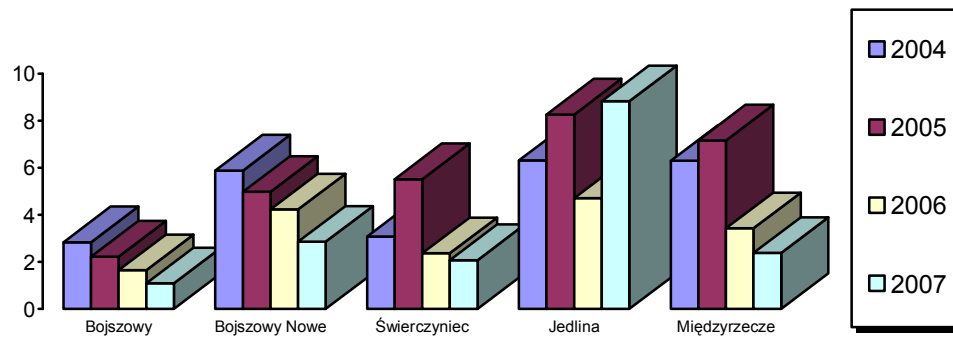
Liczbę rodzin objętych pomocą z tytułu bezrobocia przedstawia poniższy wykres:

Źródło: dane GOPS w Bojszowach

Stosunek bezrobotnych w odniesieniu do wszystkich mieszkańców poszczególnych miejscowości przedstawia poniższy wykres:

Bezrobocie mieszkańców Gminy Bojszowy w poszczególnych miejscowościach w latach 2004-2007

Źródło: dane GOPS w Bojszowach

1.5. Uzależnienia

Uzależnienie od alkoholu i narkotyków stało się jednym z głównych problemów społecznych dzisiejszych czasów. Alkohol od wielu lat jest środkiem ogólnie dostępnym. W ostatnich latach jego dostępność jeszcze bardziej wzrosła. Kupujemy go w sklepach, w dużych marketach, na stacjach benzynowych, w pubach i restauracjach. Mimo przepisów prawnych regulujących dostępność alkoholu, jego spożycie nie maleje. Chociaż zgodnie z obowiązującym prawem młodzież nieletnia nie może samodzielnie kupić alkoholu, rośnie liczba młodych ludzi uzależnionych od alkoholu. Szacuje się, że na całym świecie alkohol jest odpowiedzialny za 3,5% szkód takich jak choroby i kalectwo. W krajach o utrwalonej gospodarce rynkowej szkody w postaci chorób i uszkodzeń ciała przypisywane konsumpcji alkoholu szacuje się na 10,3%. Spożycie alkoholu w regionie europejskim jest wyższe niż w jakimkolwiek innym regionie, w którym działa Światowa Organizacja Zdrowia (WHO), a zagrożenia zdrowia publicznego jest odpowiednio większe.

Na początku lat 90-tych, spożycie alkoholu w Polsce szacowano na 9-11 litrów na osobę. Szacowana konsumpcja lokuje nasz kraj w europejskiej czołówce. Pod koniec dekady spożycie spadło do 7-9 litrów na osobę, nie są to jednak wyniki zbyt optymistyczne. Już nie alkoholizm, a osoby pijące w nadmiarze – na granicy choroby alkoholowej – stają się problemem XXI wieku.

Odsetek alkoholików w prawie wszystkich społeczeństwach w końcu XX wieku był stały (w Polsce to ok. 700 tys. osób), jednak sieć pomocy jest w miarę dobrze organizowana. Rośnie jednak odsetek osób pijących ryzykownie. Jest ich 3 razy więcej niż alkoholików. Ryzykowne picie oznacza wzrost wypadków drogowych oraz przy pracy, niechcianych ciąży i przestępstw. Osoby pijące w nadmiarze dłużej chorują i trudniej się leczą. Ocenia się, że pochłaniają oni 20-25% kosztów całego systemu zdrowia. Trzeba się przygotować na wzrost tych wydatków, ponieważ wzrasta odsetek pijącej młodzieży (w Polsce nie pije tylko 10% nastolatków). Rośnie liczba pacjentów, którzy cierpią na uzależnienie nie tylko od alkoholu czy narkotyków. Uzależnieniami stają się: jedzenie, internet, praca, seks, hazard i ćwiczenia fizyczne w nadmiarze.

Fachowcy zajmujący się terapią uzależnień zgodnie wskazują na profilaktykę. Profilaktyka musi uwzględniać 3 rodzaje działań:

- Profilaktykę pierwszego stopnia – czyli oddziaływanie na osoby, które jeszcze nigdy nie zażywały środków psychoaktywnych oraz na ich rodziny;
- Profilaktykę drugiego stopnia – czyli interwencje w sytuacji kiedy problem dopiero się zaczyna, bo ktoś zażywa niewielkie ilości, jak robią to nastolatki i młodzi dorośli;
- Profilaktyka trzeciego stopnia – etap leczenia w przypadkach rozwiniętego uzależnienia.

Aby skutecznie prowadzić właściwą profilaktykę na terenie gminy trzeba dokładnie zinwentaryzować zasoby gminne w tym zakresie. Nasza gmina posiada działające od lat instytucje i organizacje zajmujące się problemami uzależnień.

Ważne jest aby istniała między nimi właściwa współpraca, spójny program, wymiana doświadczeń i informacji, aby środki przeznaczone w gminie na profilaktykę uzależnień były właściwie wykorzystane i rozdysponowane.

Do zasobów naszej gminy w tej dziedzinie możemy zaliczyć:

- Gminną Komisję ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bojszowach;
- Punkt Konsultacyjny;
- Placówkę Wsparcia Dziennego – Świetlica Środowiskowa;
- Szkoły;
- Komendę Powiatową Policji;
- Pełnomocnika ds. Równego Statusu Kobiet i Mężczyzn.

Problemy z jakimi spotykamy się w naszej gminie to:

- Wzrastająca liczba osób uzależnionych od alkoholu;
- Obniżający się wiek inicjacji alkoholowej i narkotykowej;
- Dostępność alkoholu wśród młodzieży;
- Nagminne łamanie obowiązującego prawa (prowadzenie pojazdów mechanicznych pod wpływem alkoholu, picie w miejscach publicznych, sprzedaż alkoholu nieletnim);
- Przemoc w rodzinach jako skutek nadużywania alkoholu.

Aby skutecznie rozwiązywać problemy związane z uzależnieniem musimy rozpocząć od wczesnej profilaktyki (tzw. profilaktyki 1-go i 2-go stopnia). Przez wiele lat na terenie naszej gminy prowadzono zajęcia z zakresu profilaktyki skierowanej do dzieci i młodzieży oraz środowisk zawodowych pedagogów, pracowników socjalnych, personelu medycznego. Należałoby wrócić do tych działań, bo hasło „lepiej zapobiegać niż leczyć” szczególnie sprawdza się w zakresie uzależnień. Dużą rolę mogą tutaj także odegrać lokalne media np. „RODNIA” docierające do dużej grupy mieszkańców naszej gminy. Wczesna profilaktyka to również dbałość o rozwój zainteresowań dzieci i młodzieży, organizacja czasu wolnego. Stawiając na profilaktykę nie możemy zapomnieć o leczeniu. Leczenie to przede wszystkim programy terapeutyczne skierowane do osób uzależnionych, współuzależnionych, ofiar przemocy.

Relacje pomiędzy zasobami, celami i zadaniami w obrębie pomocy w uzależnieniach od alkoholu i narkotyków odzwierciedla poniższy schemat:

UZALEŻNIENIA (od alkoholu, narkotyków)

*Gminna Komisja ds
Przeciwdz. i Rozwiązyw
Probleatów
Alkoholowych*

Gminny Ośrodek
Pomocy Społecznej

Placówka
Wsparcia
Dziennego

Poradnie
Odwykowe

Szkoły

Policja

Media

Punkt
konsultacyjny

ZASOBY

**Wczesna
profilaktyka**

Edukacja

**Poszerzenie
oferty
terapeutyczn**

**Propagowanie
trzeźwego stylu
życia**

**Łagodzenie
skutków
uzależnień**

**Pomoc ofiarom
przemocy**

CELE

**Wczesna
profilaktyka**

**Poszerzenie
oferty
terapeutycznej**

**Propagowanie
trzeźwego stylu
życia**

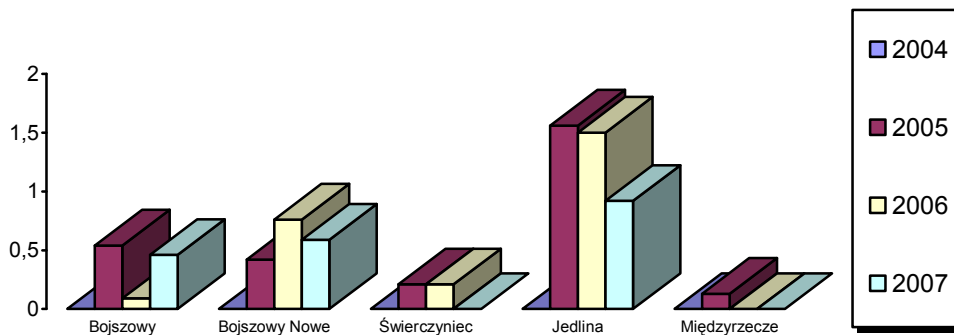
**Łagodzenie
skutków
uzależnień**

**Pomoc ofiarom
przemocy**

ZADANIA

Stosunek osób borykających się z problemem alkoholizmu i narkomanii w odniesieniu do wszystkich mieszkańców poszczególnych miejscowości przedstawia poniższy wykres:

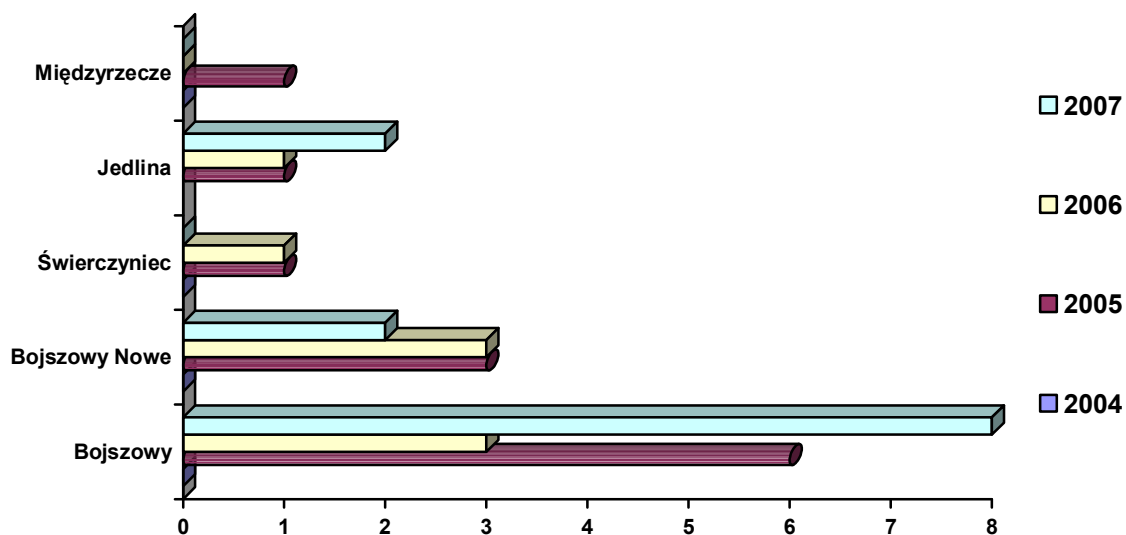
Alkoholizm i narkomania mieszkańców Gminy Bojszowy w poszczególnych miejscowościach w latach 2004-2007

Źródło: dane GOPS w Bojszowach

Problem alkoholizmu i narkomanii w poszczególnych miejscowościach Gminy Bojszowy przedstawia poniższy wykres:

Alkoholizm i narkomania występujące w rodzinach Gminy Bojszowy w latach 2004-2007

Źródło: dane GOPS w Bojszowach

1.6. Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych

Problem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego jest jednym z najczęstszych powodów korzystania z pomocy społecznej. Głównym źródłem tego problemu są różne rodzaje zaburzeń w funkcjonowaniu rodziny. Do przyczyn kryzysu polskich rodzin zalicza się:

- zmieniające się warunki ekonomiczne,
- czynniki psychospołeczne i kulturowe,
- osłabienie więzi międzyludzkich.

Coraz więcej dzieci pozbawionych prawidłowej opieki rodziców wywodzi się z rodzin dysfunkcyjnych, dotkniętych przestępczością, prostytutką, alkoholizmem oraz deficytami w sferze intelektualno-emocjonalnej.

W „Raportie o sytuacji polskich rodzin” przyjętym przez Radę Ministrów w 1998r. wśród głównych zagrożeń rodziny wymieniono: bezrobocie, brak zainteresowania rodziców przyszłością dzieci, propagowanie konsumpcyjnego stylu życia, upadek autorytetu szkoły, zły wpływ mediów i środowiska rówieśniczego. W wymienionym dokumencie stwierdzono niską skuteczność prawa, niewystarczalność resocjalizacji nieletnich przestępców, degradacji zachowań dzieci i młodzieży oraz słabą ofertę spędzania wolnego czasu.

Analiza zjawisk patologicznych wśród dzieci i młodzieży oraz opinie specjalistów na ten temat zdecydowały o zasadach, celach i kierunkach „Programu polityki prorodzinnej państwa” przyjętego dnia 3.11.1999r. przez Radę Ministrów. Program odnosi się do wszystkich rodzin, zwłaszcza do wychowujących dzieci. Podkreśla się w nim, że wszelkie przejawy patologicznych zachowań wśród dzieci i młodzieży, ich problemy rodzinne są lepiej widziane w środowisku lokalnym niż na poziomie państwa. Wśród wskazań dla polityki prorodzinnej w zakresie wspierania i asekurowania rodziny w wypełnianiu jej wychowawczej funkcji podano:

- podnoszenie autorytetu rodziny,
- tworzenie pozytywnych wzorców kulturowych,
- podnoszenie świadomości i wiedzy rodziców o wychowywaniu dzieci,
- współpracę szkoły z rodzicami,
- podnoszenie prestiżu i dokształcania nauczycieli,
- rozwój działalności sportowej, rekreacyjnej i turystycznej.

Działania na rzecz rodziny w naszym rejonie zostały zawarte w Strategii

Rozwoju Województwa Śląskiego. Założono, że realizacja polityki prorodzinnej przyniesie lepsze efekty, jeżeli będzie miała charakter systemowy i zintegrowany, z udziałem wielu podmiotów działających w regionie śląskim na rzecz rodziny, w szczególności z samorządami lokalnymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz organizacjami pozarządowymi.

Za priorytetowe obszary działalności uznano:

- Monitorowanie sytuacji i problemów rodzin w regionie;
- Wypracowanie metod aktywizacji społeczności lokalnych służących wzmocnieniu rodziny;
- Opracowanie programów profilaktycznych przeciwdziałających niekorzystnym zjawiskom w rodzinie;
- Wspieranie poradnictwa rodzinnego;
- Wspieranie zastępczych rodzinnych form opieki nad dzieckiem;
- Inicjowanie tworzenia szkół dla rodziców.

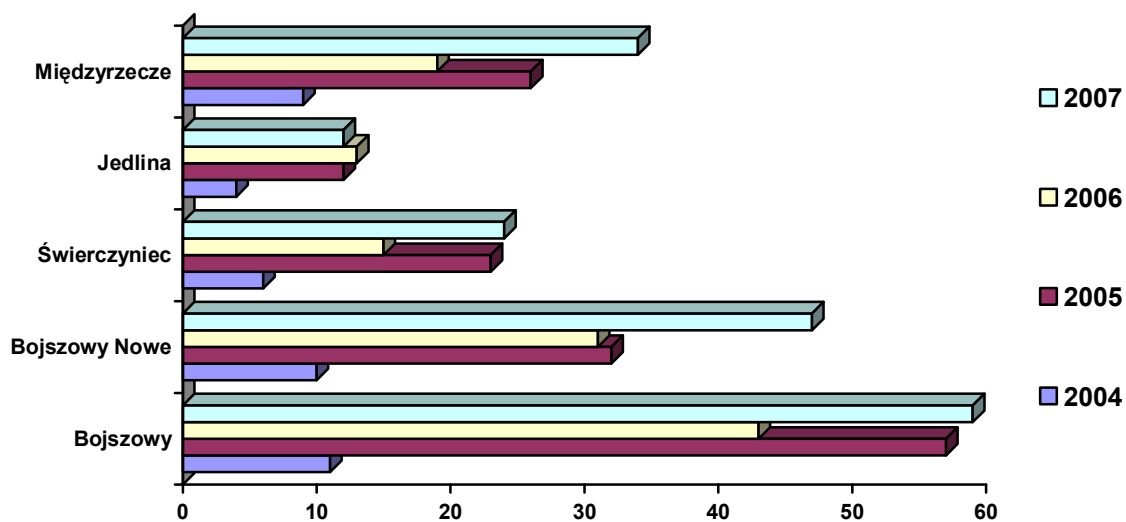
Zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej zawartymi w Rozdziale 4 „Opieka nad rodziną i dzieckiem” rodzinie mającej trudności w wypełnianiu swoich zadań udziela się pomocy w formie poradnictwa rodzinnego, terapii rodzinnej i pracy socjalnej, poprzez działania:

- Specjalisty przygotowanego do pracy z rodziną lub w środowisku lokalnym;
- Placówek opiekuńczo-wychowawczych dziennego pobytu;
- Innych podmiotów, których działanie daje potrzebne wsparcie dziecku i rodzinie.

Natomiast dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej lub niedostosowanemu społecznie, powiat zapewnia opiekę i wychowanie w formie rodzinnej opieki zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Problem bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych w poszczególnych miejscowościach Gminy przedstawia poniższy wykres:

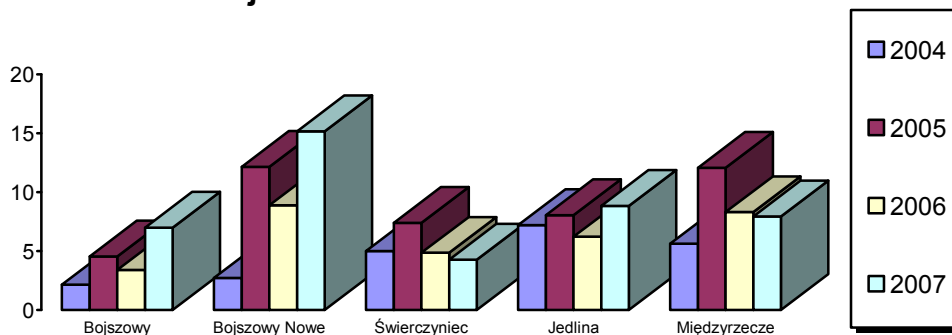
Bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego w rodzinach Gminy Bojszowy w latach 2004-2007

Źródło: dane GOPS w Bojszowach

Aspekt bezradności w odniesieniu do wszystkich mieszkańców poszczególnych miejscowości wchodzących w skład Gminy Bojszowy przedstawia poniższy wykres:

Bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego mieszkańców Gminy Bojszowy w poszczególnych miejscowościach w latach 2004-2007

Źródło: dane GOPS w Bojszowach

2. Diagnoza Systemu Oświaty Gminy Bojszowy

2.1. Wprowadzenie

Rozwiązywanie problemów społecznych nie może odbywać się poza systemem oświaty gminnej i bez uwzględnienia strategii jej rozwoju.

Lokalne priorytety oświatowe i preferowane sposoby ich realizacji, poprzez rozwój bazy oświatowej i dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rozwiązywania problemów społecznych, stanowią podstawy realizacji planu działania do 2015 roku.

Planowane działania uwzględniają racjonalne gospodarowanie środkami budżetu gminy i środkami unijnymi pozyskiwanymi na programy wyrównywania szans dzieci i młodzieży z terenów wiejskich.

Poszerzenie strategii rozwiązywania problemów społecznych o strategię oświatową, gwarantuje spójność działań i podejście kompleksowe do dziecka, rodziny i otoczenia w środowisku gminy wiejskiej Bojszowy.

Przyjęcie strategii oświatowej poprzedzone zostało analizą stanu aktualnego i prognozą demograficzną na kolejne lata – tj. do 2015 roku.

2.2. Struktura oświaty i wychowania.

Szkoły i Przedszkola.

1. Gminne Przedszkole w Bojszowach z Oddziałami w Jedlinie, Międzyrzeczu, Świerczyńcu.
2. Szkoła Podstawowa im. Wilhelma Gawlikowicza w Bojszowach.
3. Gminna Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi im. ks. Jerzego Popiełuszki w Świerczyńcu.
4. Szkoła Podstawowa im. Józefa Kassolika w Międzyrzeczu.
5. Gminne Gimnazjum z Oddziałami Integracyjnymi im. Roku Jubileuszowego w Bojszowach.

**Stan zatrudnienia nauczycieli w roku szkolnym 2007/2008
w etatach.**

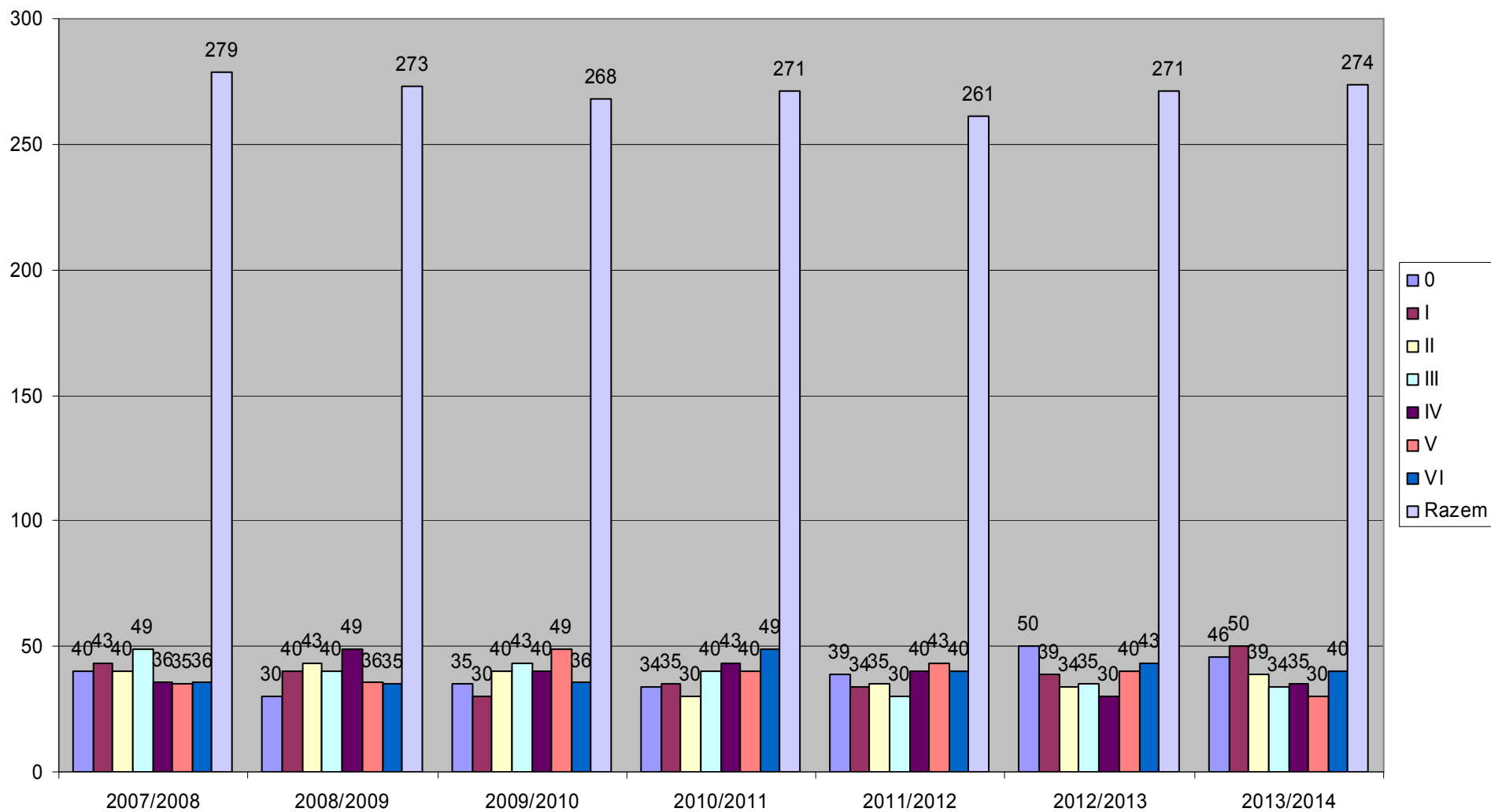
Szkoła	Ogółem	Stażysta	Kontraktowy	Mianowany	Dyplomowany
Przedszkole	10,27	0,00	1,14	6,13	3,00
SP Międzyrzecze	9,22	0,16	2,55	2,44	4,07
GSP Świerczyniec	20,58	1,00	6,11	8,22	5,25
SP Bojszowy	23,03	2,66	5,38	5,22	9,77
Gimnazjum	26,61	0,00	8,11	9,50	9,00
Razem	89,71	3,82	23,29	31,51	31,09

Klasa	SP Bojszowy Liczba uczniów *						
	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
0	40	30	35	34	39	50	46
I	43	40	30	35	34	39	50
II	40	43	40	30	35	34	39
III	49	40	43	40	30	35	34
IV	36	49	40	43	40	30	35
V	35	36	49	40	43	40	30
VI	36	35	36	49	40	43	40
Razem	239 + 40	243 + 30	273	271	261	271	274

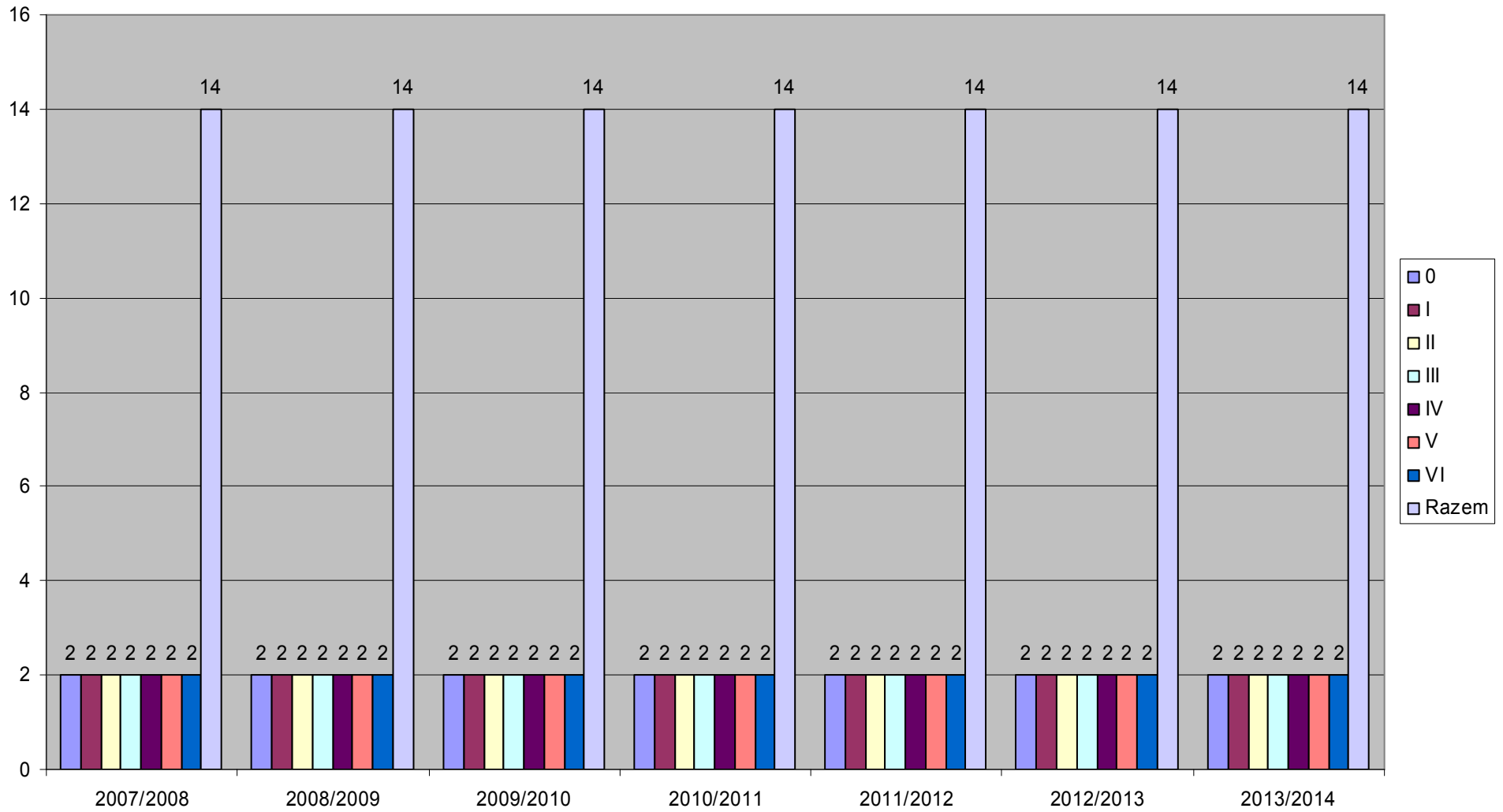
* uczniowie klasy „0” w Gminnym Przedszkolu do 2009r.

Klasa	SP Bojszowy Liczba oddziałów						
	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
0	2	2	2	2	2	2	2
I	2	2	2	2	2	2	2
II	2	2	2	2	2	2	2
III	2	2	2	2	2	2	2
IV	2	2	2	2	2	2	2
V	2	2	2	2	2	2	2
VI	2	2	2	2	2	2	2
Razem	12 + 2	12 + 2	14	14	14	14	14

SP Bojzowy uczniowie

SP Bojszowy oddziały

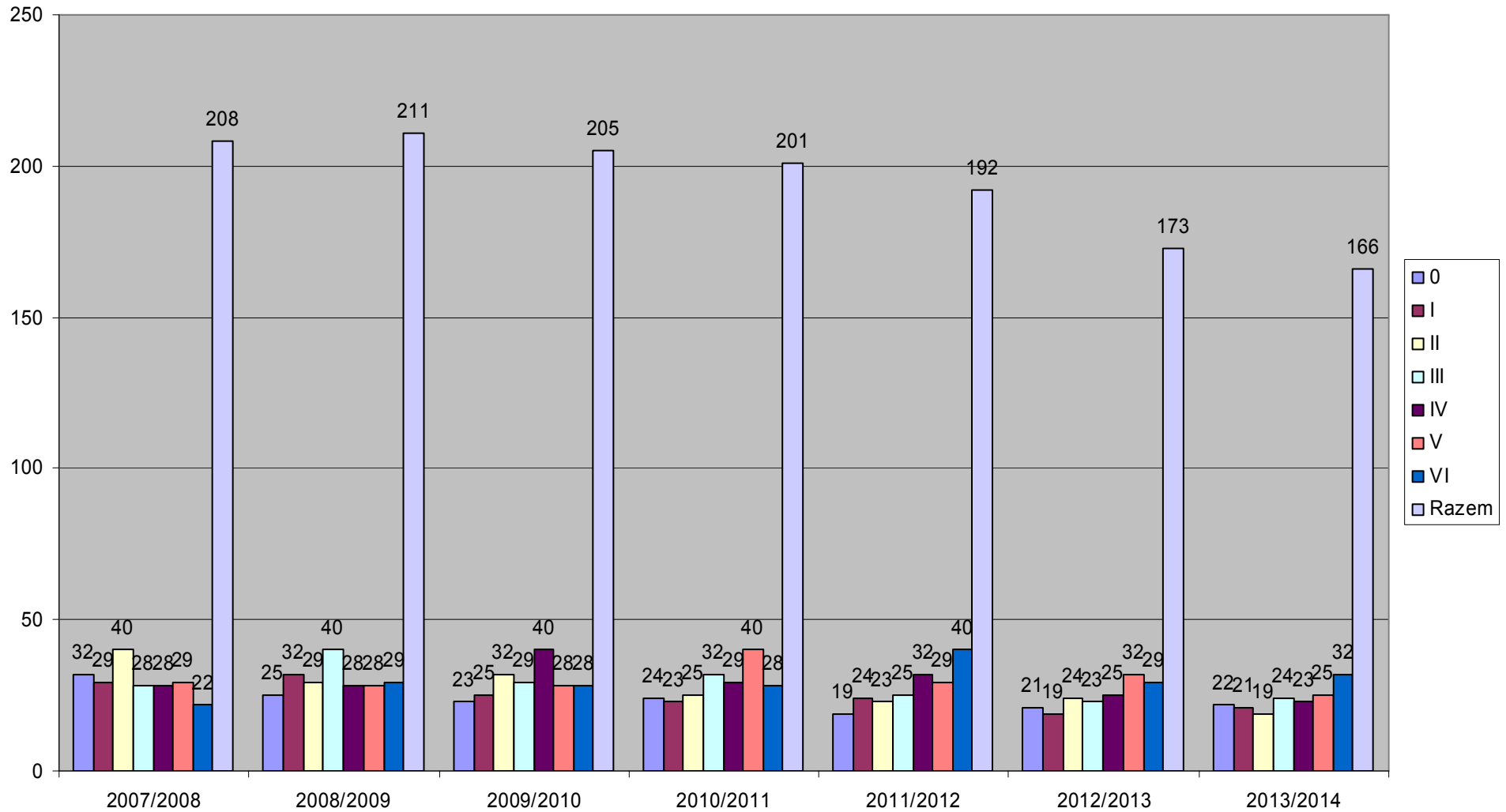

Klasa	GSP Świerczyniec Liczba uczniów *						
	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
0	32	25	23	24	19	21	22
I	29	32	25	23	24	19	21
II	40	29	32	25	23	24	19
III	28	40	29	32	25	23	24
IV	28	28	40	29	32	25	23
V	29	28	28	40	29	32	25
VI	22	29	28	28	40	29	32
Razem	176 + 32	186 + 25	205	201	192	173	166

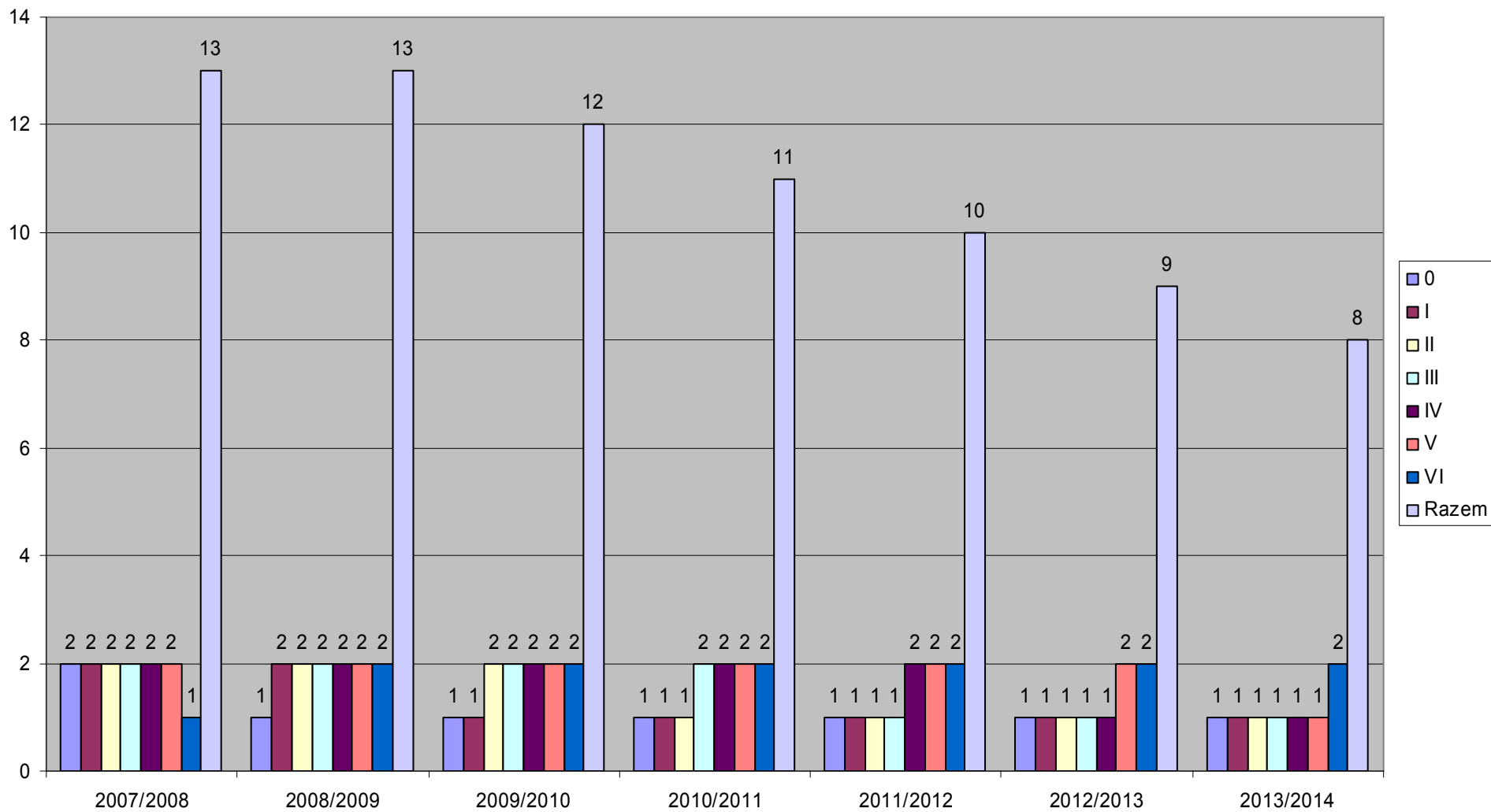
* uczniowie klasy „0” w Gminnym Przedszkolu do 2009r.

Klasa	GSP Świerczyniec Liczba oddziałów						
	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
0	2	1	1	1	1	1	1
I	2	2	1	1	1	1	1
II	2	2	2	1	1	1	1
III	2	2	2	2	1	1	1
IV	2	2	2	2	2	1	1
V	2	2	2	2	2	2	1
VI	1	2	2	2	2	2	2
Razem	11 + 2	12 + 1	12	11	10	9	8

GSP Świerzyniec uczniowie

GSP Świercznec oddziały

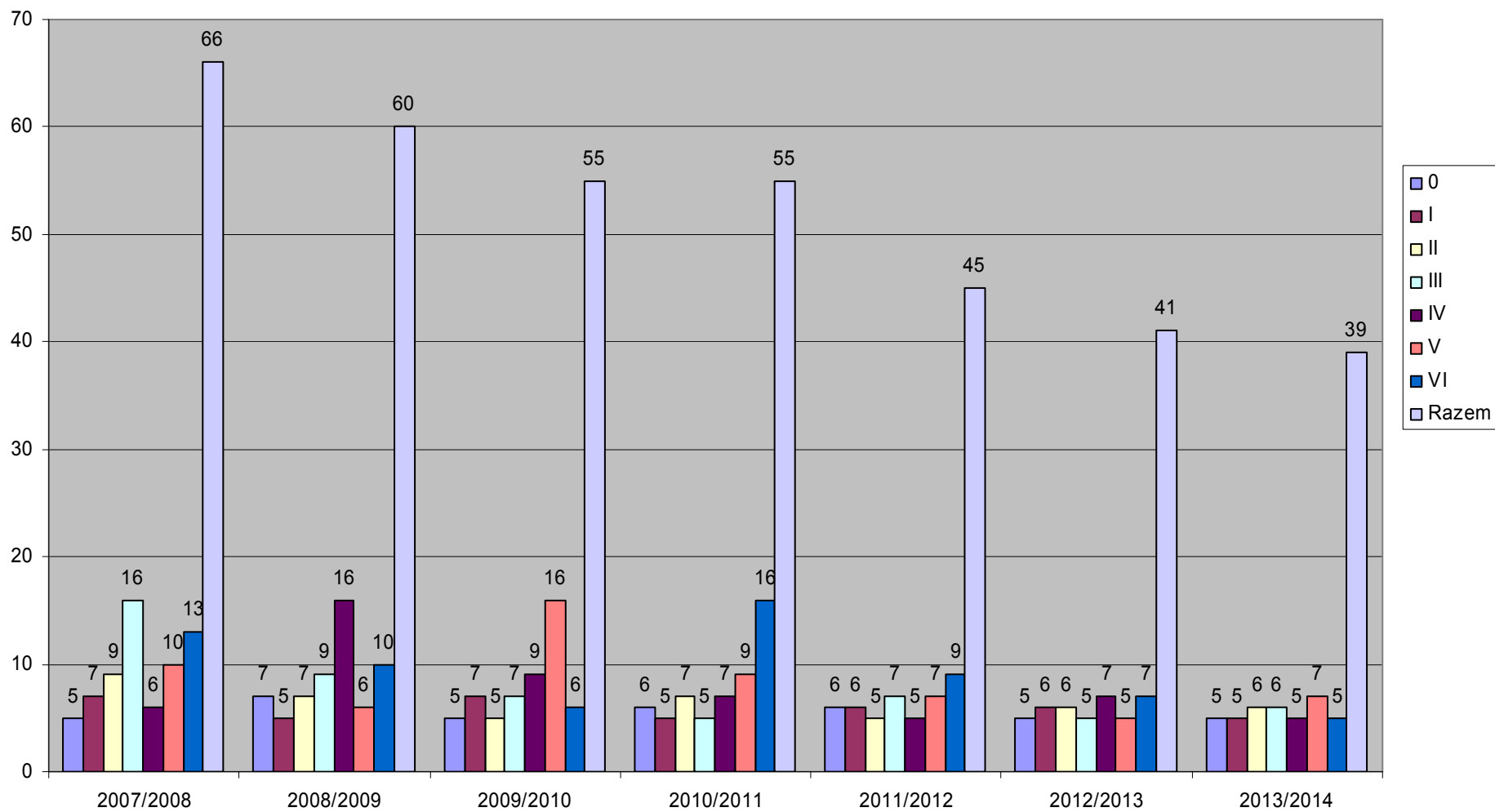

Klasa	SP Międzyrzecze Liczba uczniów *						
	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
0	5	7	5	6	6	5	5
I	7	5	7	5	6	6	5
II	9	7	5	7	5	6	6
III	16	9	7	5	7	5	6
IV	6	16	9	7	5	7	5
V	10	6	16	9	7	5	7
VI	13	10	6	16	9	7	5
Razem	61 + 5	53 + 7	55	55	45	41	39

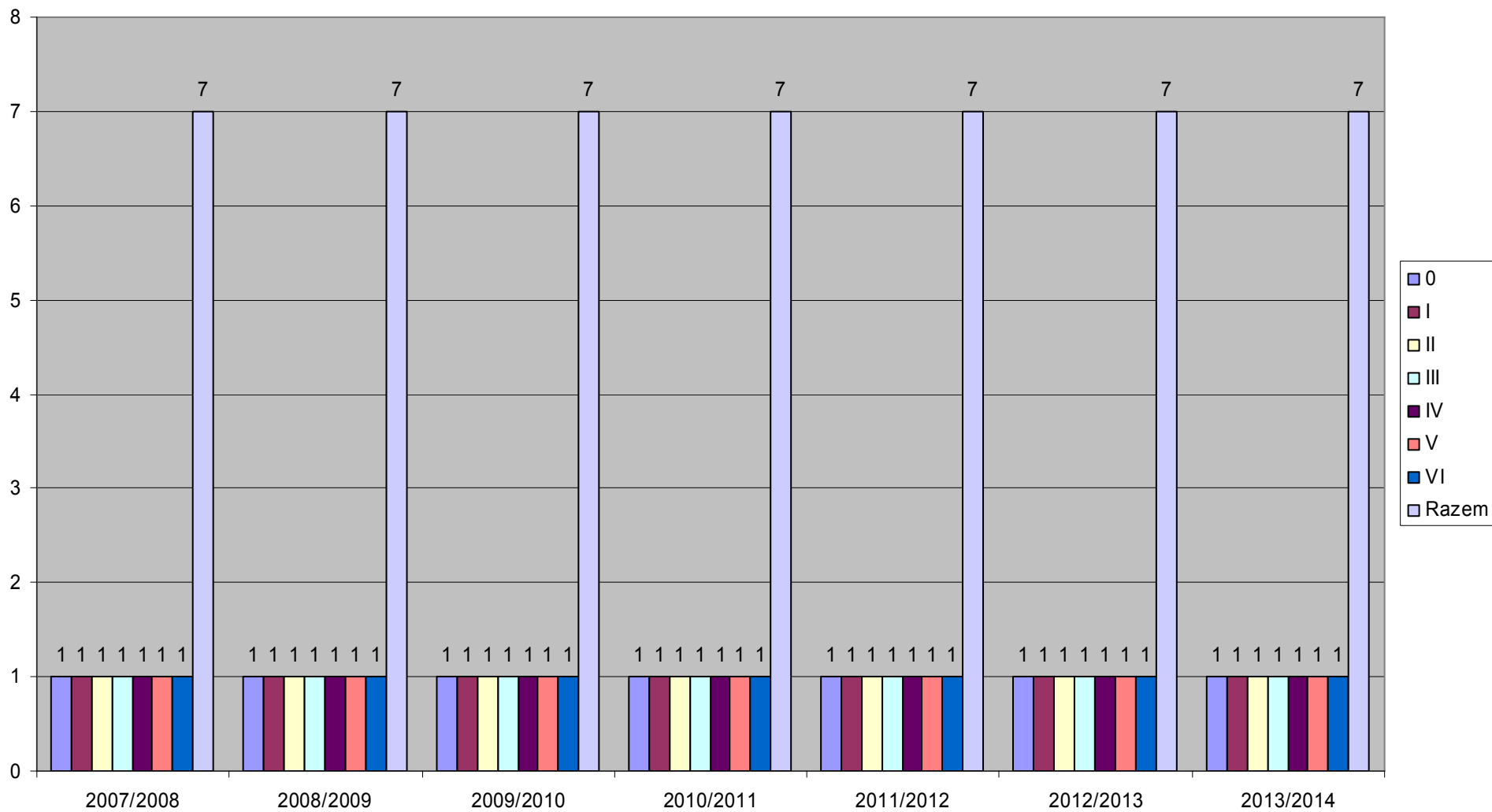
* uczniowie klasy „0” w Gminnym Przedszkolu do 2009r.

Klasa	SP Międzyrzecze Liczba oddziałów						
	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
0	1	1	1	1	1	1	1
I	1	1	1	1	1	1	1
II	1	1	1	1	1	1	1
III	1	1	1	1	1	1	1
IV	1	1	1	1	1	1	1
V	1	1	1	1	1	1	1
VI	1	1	1	1	1	1	1
Razem	6 + 1	6 + 1	7	7	7	7	7

SP Międzyrzecze uczniowie

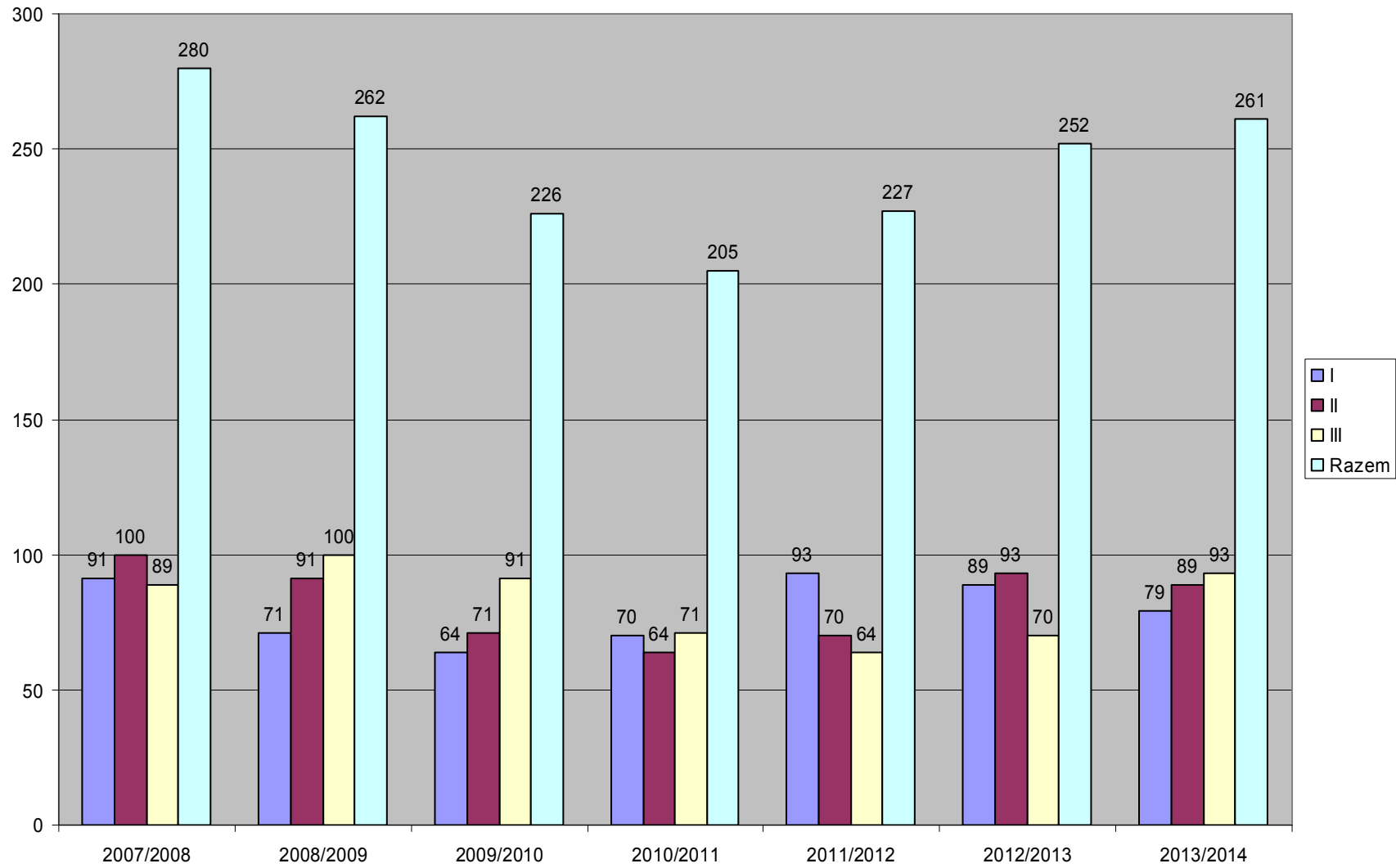
SP Międzyrzecz oddziały

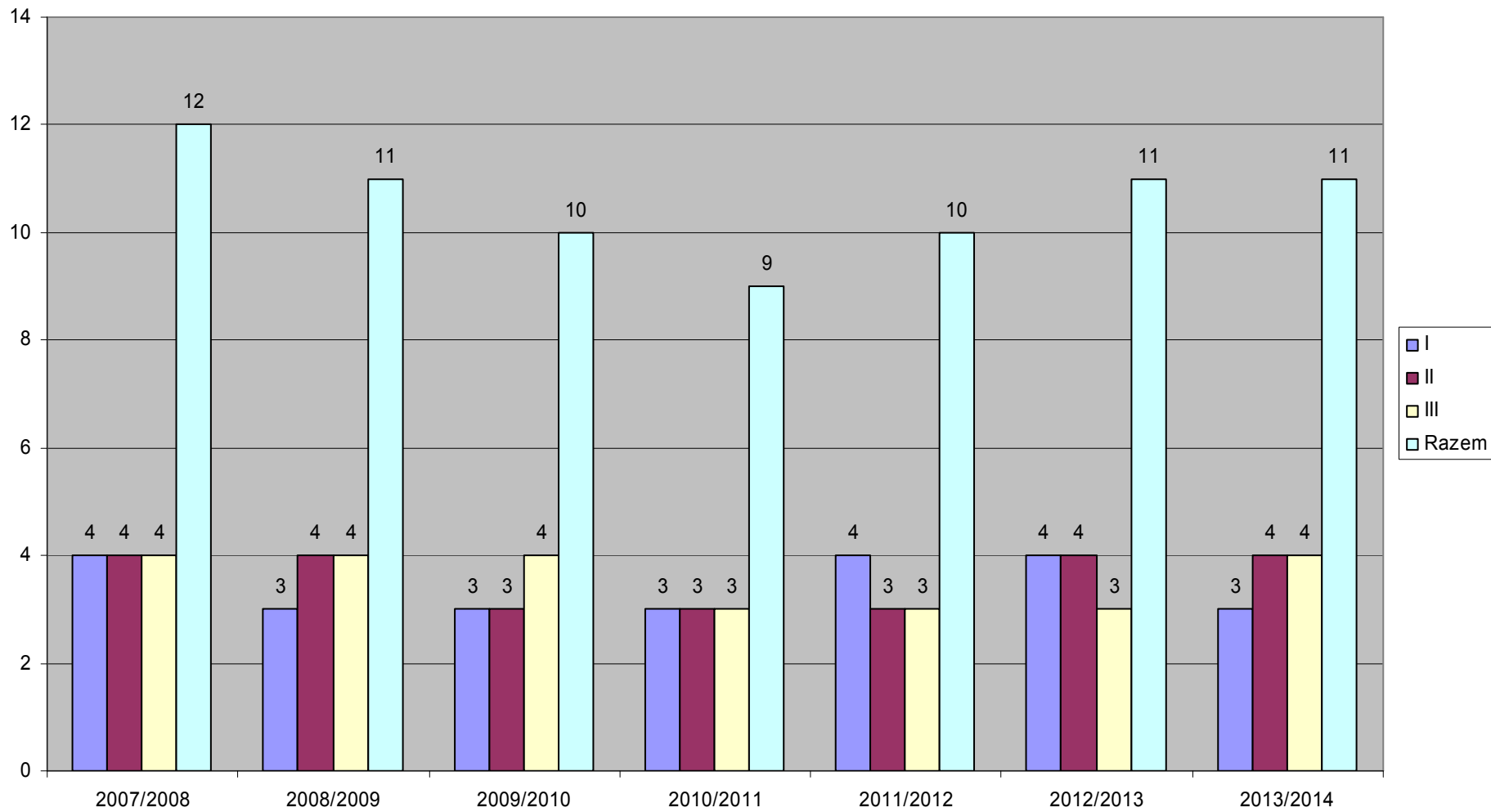
Klasa	Gimnazjum Liczba uczniów						
	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
I	91	71	64	70	93	89	79
II	100	91	71	64	70	93	89
III	89	100	91	71	64	70	93
Razem	280	262	226	205	227	252	261

Klasa	Gimnazjum Liczba oddziałów						
	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
I	4	3	3	3	4	4	3
II	4	4	3	3	3	4	4
III	4	4	4	3	3	3	4
Razem	12	11	10	9	10	11	11

Liczba uczniów w Gimnazjum

Liczba oddziałów w Gimnazjum

Analizując aktualną sytuację i prognozy do 2015 roku oraz bazując na możliwości pozyskiwania środków europejskich, przyjmuje się następujące priorytety:

- 1. stałe podnoszenie jakości nauczania i wychowania,**
- 2. wyrównywanie szans edukacyjnych,**
- 3. bezpieczeństwo, profilaktyka uzależnień i patologii,**
- 4. modernizacja bazy oświatowej.**

Ad. 1. Głównym celem poprawy jakości nauczania jest dostosowanie do wymogów rozwijającego się współczesnego świata, postępu technicznego i likwidacji granic między państwami. Podniesienie świadomości nauczania, wychowania i kształcenia od najwcześniejszych lat, poprzez wychowanie przedszkolne, szkoły, uczelnie i samokształcenie jest gwarantem zaangażowania dzieci, młodzieży i rodziców w proces edukacji.

Szkolna oferta zajęć pozalekcyjnych – dobrze przygotowanych, z odpowiednimi pomocami, prowadzonych przez odpowiedni personel jest realna pod warunkiem wykorzystania środków unijnych, pozyskiwanych w ramach PO Kapitał Ludzki.

Podnoszenie jakości nauczania i wychowania jest pochodną zarówno bazy oświatowej jak i środków finansowych przeznaczanych na oświatę a także zaangażowania i kwalifikacji kadry nauczycielskiej. Dlatego wszelkie formy podnoszenia kwalifikacji i wdrażanie nowoczesnych metod nauczania i wychowania zajmują istotne miejsce w strategii oświatowej Gminy.

Odrębnym problemem jest poprawa sytuacji w zakresie opieki przedszkolnej.

Zmiana sytuacji na rynku pracy spowodowała zapotrzebowanie na wydłużenie czasu pracy przedszkola. Częste przypadki aktywności zawodowej obojga rodziców, przy równoczesnym odchodzeniu od gospodarstw domowych wielopokoleniowych, wymuszają zapewnienie opieki dzieciom do godziny 18⁰⁰. Taka organizacja pracy przedszkola jest możliwa jedynie w przypadku pozyskiwania środków pomocowych i rozbudowy bazy przedszkolnej.

W perspektywie czasowej do 2015 roku konieczne jest wybudowanie nowego budynku przedszkola oraz zaplecza żywieniowego dla oddziału w Międzyrzeczu.

Wydłużony czas pobytu dzieci i młodzieży w przedszkolu i szkołach wiąże się z realizacją programów dożywiania dofinansowanych ze środków pomocowych.

Podnoszenie jakości nauczania i wychowania jest procesem ciągłym, wymagającym monitorowania efektów poprzez analizy wyników egzaminów i sprawdzianów ale równocześnie ważne jest promowanie efektów pracy. Podsumowania programów, projektów, osiągnięć szkół i przedszkola są okazją do oceny jakości nauczania i motywacją do dalszego podnoszenia poziomu oświaty i wychowania w gminie.

Ad. 2. Wyrównywanie szans edukacyjnych odbywa się poprzez aktywne uczestnictwo w kółkach zainteresowań, doskonalenie języka ojczystego, naukę języków obcych, zajęcia sportowo-rekreacyjne i wszelkie formy aktywności społecznej i obywatelskiej oraz świadomość i ekspresję kulturalną.

Istotne jest również pozyskiwanie kompetencji matematycznych, naukowo –technicznych i informatycznych.

Programy tworzone przez szkoły gminne ukierunkowane są na uzyskanie tych kluczowych kompetencji oraz inicjatywności i przedsiębiorczości szczególnie absolwentów gminnego gimnazjum, którzy kontynuują edukację w szkołach i na uczelniach poza gminą Bojszowy. Wyrównywanie szans edukacyjnych sprzyja funkcjonowaniu klas integracyjnych, które w strategii gminnej oświaty posiadają stałe miejsce.

Szanse dla uczniów niepełnosprawnych wynikają również z posiadania specjalnego samochodu (pozyskanego ze środków PFRON) a przeznaczonego na dowozy do szkół oraz na imprezy wspomagające wszelkiego rodzaju formy aktywności ruchowej i kulturalnej.

Strategia oświatowa gminy zakłada równy dostęp do nauki i wychowania oraz organizację wszelkiego rodzaju działań dla wszystkich uczniów i wychowanków niezależnie od płci, statusu finansowego, sprawności fizycznej itp.

Ad. 3. Analiza zagrożeń bezpieczeństwa w obiektach szkolnych spowodowanych zarówno czynnikami zewnętrznymi jak i zachowaniem uczniów, wskazuje na konieczność monitorowania budynków i otoczenia. Kontrola osób postronnych przebywających na terenie szkół i kontrola niepożądanych postaw dzieci i młodzieży przyczyni się do ochrony mienia, zapobiegania dewastacjom i eliminowania patologii takich jak narkomania, spożycie alkoholu, przemoc itp.

Montaż systemu wizyjnego we wszystkich obiektach oświatowych jest warunkiem niezbędnym do podniesienia bezpieczeństwa.

Ad. 4. Realizacja przyjętych priorytetów i stworzenie warunków do uzyskania kluczowych kompetencji jest ściśle związana z dalszą poprawą bazy oświatowej.

Planowane włączenie oddziałów „0” do szkół oraz utrzymanie wysokiego komfortu nauczania w małych klasach szkół gminnych ,wymaga pozyskania kolejnych pomieszczeń do nauki i zajęć dodatkowych. Pozyskując środki pomocowe, przy współudziale budżetu gminy, możliwa jest adaptacja wolnych pomieszczeń w istniejących obiektach szkolnych.

Dalsza poprawa –bardzo dobrej już na dzień dzisiejszy –bazy sportowej ,obejmuje budowę boiska wielofunkcyjnego w Międzyrzeczu i przebudowę boiska sportowego w Bojszowach.

Natomiast poprawa bazy lokalowej przedszkola wiąże się z koniecznością budowy nowego obiektu w Bojszowach, spełniającego standardy placówki oświatowej.

Opracowana strategia oświatowa gminy Bojszowy zakłada elastyczność i dostosowanie do projektowanych zmian w oświacie.

Nadrzędnym celem jest przekształcanie usług edukacyjnych i wychowawczych, tak aby w jak największym stopniu uwzględniać indywidualne potrzeby dzieci i młodzieży i stworzyć dobre podstawy do dalszej nauki i dorosłego życia.

3. Analiza SWOT

Opracowanie niniejszej analizy SWOT służy zidentyfikowaniu potrzeb w obszarze problemów społecznych, poznaniu zasobów i otoczenia zewnętrznego. Stanowi ono kompleksowe narzędzie pomocnicze pozwalające pogłębić wiedzę na temat planowanego przedsięwzięcia, czyli jego mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń. To metoda, która służy do oceny zewnętrznych i wewnętrznych uwarunkowań rozwojowych gminy. Pozwala ona na wyznaczenie priorytetów i dostarcza drogowskazów do działania.

W związku z tym, iż strategia dotyczy głównie rozwiązywania problemów społecznych w niniejszej analizie zdefiniowano w głównej mierze czynniki mające kluczowe znaczenie dla polityki społecznej samorządu gminy Bojszowy. Analiza SWOT jest z natury szersza i wykracza poza działania polityki społecznej.

Mocne strony	Słabe strony
<p><i>Mocne strony to obszary, działania, które są uważane za skuteczne i pozytywne dla rozwoju Gminy Bojszowy. Należą do nich:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• dobra baza lokalowa, wyposażenie,• wykwalifikowana, profesjonalna kadra, działająca na polu pomocy społecznej,• elastyczność i umiejętność przystosowania się służb społecznych do nowych zadań i zmieniającego się systemu prawa,• umiejętność pracy z nowymi grupami beneficjentów,• przychylność władz samorządu terytorialnego,• dobre zasoby instytucjonalne (KIS, PWD, Klub Seniora),• dobra współpraca z partnerami lokalnymi,• opracowana strategia rozwiązywania problemów społecznych,• strona internetowa,• organizacja imprez dla społeczności lokalnej.	<p><i>Słabe strony to obszary skupiające deficyty i słabości w stosunku do obecnych i przyszłych potrzeb oraz przeszkody w wykorzystaniu szans, które ograniczają możliwości i rozwój gminy. Należą do nich:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• brak sprawnego systemu gromadzenia informacji, ich udostępniania i upowszechniania,• rozwój postaw roszczeniowych beneficjentów,• brak wypracowanych procedur i standardów pomocy społecznej,• występujące bezrobocie, w tym bezrobocie długookresowe,• niedostateczny system opieki nad ludźmi starszymi,• niewystarczające wywiązywanie się rodzin ze swych zadań opiekuńczo – wychowawczych,• niewystarczająca profilaktyka w zakresie zdiagnozowanych problemów społecznych,• bariery architektoniczne, urbanistyczne i społeczne utrudniające funkcjonowanie osób niepełnosprawnych,• słaba wiedza i świadomość

	<p>społeczeństwa na temat problemów społecznych dotycząca osób wykluczonych społecznie,</p> <ul style="list-style-type: none"> • ubożenie społeczeństwa powodujące nierówne szanse rozwoju dzieci i młodzieży, • brak dostatecznej oferty kulturalno – rozrywkowej dla młodzieży • brak systemu opieki dla ciężko i przewlekłe chorych.
<p style="text-align: center;">Szanse</p> <p><i>Szanse to obszar i działania, które mają korzystny wpływ na rozwój Gminy. Należą do nich:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • pozyskanie środków z UE i z innych źródeł finansowania, • integracja społeczeństwa poprzez wspólne działania np. pozyskiwanie funduszy z pisanych projektów, • pobudzenie aktywności społeczności lokalnej, • zwiększenie integracji społeczności, • większa skuteczność pracy poprzez zwiększenie motywacji, • zwiększenie prestiżu zawodu pracownika socjalnego, • zwiększenie poczucia własnej wartości pracowników, • przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu, • promocja Ośrodka, • wyszkolenie animatora społecznego, • rozwój współpracy między jednostkami samorządu terytorialnego, • akceptacja i wspieranie działań w zakresie realizacji polityki społecznej przez władze samorządowe, • możliwość wykorzystywania nowych narzędzi w pracy z klientem pomocy społecznej, • odejście od podejścia zorientowanego na usługę na korzyść pracy z beneficjentem, • możliwość organizacji robót publicznych, prac interwencyjnych i społecznie użytecznych, staży absolwenckich. 	<p style="text-align: center;">Zagrożenia</p> <p><i>Zagrożenia to obszar działania, które będą miały niekorzystny wpływ na rozwój gminy. Te negatywne zjawiska wpływające niekorzystnie na rozwój gminy, występowanie, które są uwarunkowane często czynnikami leżącymi poza możliwościami bezpośredniego wpływu gminy. Należą do nich:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • opór społeczności lokalnej na zmiany, • pauperyzacja i dywersyfikacja społeczności lokalnej, • wypalenie zawodowe spowodowane zbyt dużym obciążeniem pracą, • brak życiowej perspektywy, ucieczka młodych w poszukiwaniu pracy, • wzrost ilości zagrożeń społecznych, • wzrost bezradności życiowej beneficjentów, • dziedziczenie biedy, • rosnąca niewydolność opiekuńczo-wychowawcza rodziców, • brak poczucia bezpieczeństwa mieszkańców, • zagrożenie procesami narkomanii, alkoholizmu, przejawami agresji i przemocy, • pogłębiający się kryzys rodzinny, • nowe zadania zlecone gminom bez pokrycia finansowego, • niewielka ilość organizacji pozarządowych, • wzrost zagrożeń chorobami społecznymi, • ograniczenia utrudniające osobom niepełnosprawnym prawo pełnego uczestniczenia we wszystkich formach życia społecznego, • brak stabilnych i spójnych przepisów

Powyższa analiza SWOT umożliwi wyznaczenie kierunków i obszarów działania niezbędnych z uwagi na rozwiązywanie problemów społecznych, z którymi boryka się Gmina Bojszowy.

4. Misja Strategii

Misją niniejszej strategii jest stworzenie, przy wykorzystywaniu własnych środków, możliwości i uprawnień, sprawnie funkcjonującego systemu umożliwiającego osobom, rodzinom i społeczności lokalnej przezwyciężanie trudnych i kryzysowych sytuacji życiowych, których nie są w stanie samodzielnie pokonać oraz opracowywanie i wdrażanie programów, które pozwolą na skuteczne przeciwdziałanie i redukcję już występujących problemów społecznych jak np.: ubóstwo, uzależnienia, zjawisko przemocy w rodzinie, niepełnosprawność, zaburzenia psychiczne, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego itp.

Inaczej mówiąc misją jest opracowanie systemu działań, dzięki którym możliwe będzie: minimalizacja niesprzyjających życiu mieszkańców problemów i stworzenie możliwości rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.

Proces misji sprowadza się do odpowiedzi na kilka fundamentalnych pytań:

- Kto będzie naszym beneficjentem?
- Jakie artykułuje potrzeby?
- Czy jesteśmy zdolni (posiadamy zasoby, pomysły na rozwiązanie) zaspokoić te potrzeby?
- Jakie rozwiązania będące odpowiedzią na zapotrzebowanie społeczne możemy zaoferować?
- Czy oferując określone w strategii rozwiązania będziemy zdolni osiągnąć stan zrównoważonego rozwoju społeczności lokalnej?

5. Cele Strategii

Realizacja misji strategii służy osiągnięciu celu strategicznego wspólnego dla wszystkich celów kierunkowych i szczegółowych. Poniżej przedstawione cele zakładają osiągnięcie pożądanego stanu do roku 2015, a w efekcie, doprowadzanie do urzeczywistnienia wizji strategii z zakresu rozwiązywania problemów społecznych.

CEL STRATEGICZNY - budowanie zintegrowanego i spójnego społecznie systemu działań wyznaczających kierunki polityki społecznej gminy Bojszowy, mającego na celu poprawę życia mieszkańców przy zapewnieniu ich czynnego i demokratycznego współuczestnictwa.

Cele szczegółowe:

1. Poprawa funkcjonowania rodziny. Wsparcie rodzin w wychowywaniu i edukacji dzieci.
2. Wyrównywanie szans osób wykluczonych społecznie.
3. Aktywizacja i mobilizacja partnerów społecznych.
4. Usprawnienie systemu pomocy osobom starszym, chorym i niepełnosprawnym.
5. Wzmocnienie systemu pomocy społecznej w gminie.

By osiągnąć cel strategiczny muszą być wytyczone cele szczegółowe, które zakładają osiągnięcie pożądanego stanu w określonym obszarze działania związanego ze sferą społeczną w Gminie Bojszowy i prowadzą do osiągnięcia wyznaczonego celu strategicznego. Sformułowany powyżej cel strategiczny i cele szczegółowe odnoszą się do poszczególnych obszarów działania i konkretyzują ich wizje. Do wygenerowania tych celów wykorzystano dane istotnych dla funkcjonowania polityki społecznej instytucji, dotychczasowe doświadczenia służb społecznych oraz analizę SWOT dla Gminy Bojszowy, która określa silne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia stanowiące wyznaczniki funkcjonowania Gminy.

Cele strategii zostaną osiągnięte poprzez:

- dokładne rozeznanie i ciągle monitorowane problemów społecznych występujących na terenie Gminy Bojszowy;

- usystematyzowanie wiedzy na temat tych problemów społecznych;
- usprawnienie osób, rodzin pod względem fizycznym, psychicznym, społecznym i zawodowym;
- kształtowanie wobec tych osób, rodzin czy grup odpowiednich postaw najbliższego środowiska społecznego;
- zabezpieczenie społeczne;
- dostarczanie informacji, poszerzanie wiedzy;
- zmniejszenie poczucia izolacji społecznej;
- budowanie sieci wsparcia społecznego w oparciu o potrzeby i sugestie płynące od samych beneficjentów;
- budowanie wiarygodności i pozytywnego obrazu instytucji pomocowych w oczach klientów i w oczach społeczności lokalnej dzięki zwiększeniu poczucia znaczenia społecznego problemu i podjętych przez nie działań;
- pokonywanie wzajemnych uprzedzeń dotyczących możliwości współpracy pomiędzy instytucjami;
- przełamywanie stereotypów i niewiedzy;
- wzrost poczucia dobrze wykonywanej pracy dzięki zdobyciu nowych umiejętności przez pracowników instytucji służb społecznych;
- zwrócenie uwagi na innowacyjność podejmowanych działań;
- pozyskiwanie nowych źródeł finansowania działań realizujących założony program strategii;
- aktywne uczestnictwo mediów;
- wdrożenie projektów, programów i ich ewaluację;
- zapewnienie osobom starszym, niepełnosprawnym, ciężko i długotrwale chorym w tym, z zaburzeniami psychicznymi możliwości udziału w życiu publicznym;
- poprawę infrastruktury Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bojszowach;
- poszerzenie oferty pomocowej;
- utworzenie sieci wsparcia społecznego organizacji pozarządowych i instytucji.

Cele: strategiczny i szczegółowe będą realizowane zgodnie z zapisami zawartymi w strategii.

Podstawowym zadaniem strategii będzie realizowanie szeroko pojętej funkcji profilaktycznej, form poradnictwa, konsultacji i wsparcia psychologicznego realizowanych przez pracę socjalną zgodnie z planem pomocy osobom, rodzinom, grupom, społeczności lokalnej wykluczonym społecznie oraz wypracowanie trwałych efektów w postaci nowych kompetencji odbiorców opracowanej i wdrażanej strategii.

Wytyczone wyżej cele stanowią podstawę do stworzenia własnych i specyficznych dla środowiska lokalnego rozwiązań, jakie są konieczne przy stworzeniu lokalnej polityki społecznej, rozwiązywaniu problemów społecznych i wspieraniu integracji społecznej.

6. Beneficjenci

Odbiorcami strategii będą osoby, rodziny, czy określone grupy lokalne zagrożone wykluczeniem społecznym, zamieszkałe i przebywające na terenie Gminy Bojszowy.

Strategia obejmować będzie następujących odbiorców:

- Dzieci i młodzież,
- Kobiety i mężczyźni, w tym:
 - osoby samotne i w podeszłym wieku,
 - osoby niepełnosprawne, chore, bezrobotne, bezdomne, uzależnione, po opuszczeniu zakładu karnego, ofiary i sprawców przemocy, zdemoralizowane, samotnie wychowujące dzieci, rodziny biologiczne, zastępcze i adopcyjne, a także ich:
- Rodziny dalsze (rodzeństwo, rodziców, dziadków),
- Opiekunów,
- Sąsiadów, znajomych i przyjaciół tych osób.

Strategia jest odpowiedzią na zapotrzebowanie artykułowane przez mieszkańców Gminy Bojszowy, pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bojszowach oraz wynikiem sugestii współpracujących z ośrodkiem instytucji działających na terenie Gminy Bojszowy.

7. Ogólne założenia pomocy społecznej na lata 2008 – 2015

7.1. Pomoc na rzecz osób niepełnosprawnych i długotrwale chorych

Cel strategiczny:

- Działania w celu diagnozowania środowiska osób niepełnosprawnych;
- Stworzenie możliwości do pełnej rehabilitacji leczniczej, psychologicznej i społecznej osób niepełnosprawnych;
- Wyrównywanie szans życiowych osób niepełnosprawnych;
- Wykorzystanie lokalnego potencjału w procesie integracji osób niepełnosprawnych ze społeczeństwem;
- Doskonalenie systemu pomocy osobom niepełnosprawnym;
- Zintegrowanie działań samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów osób niepełnosprawnych.

Kierunki pomocy:

Działania z zakresu pracy socjalnej:

1) Szkolenie pracowników socjalnych, które przybliży problematykę niepełnosprawności zarówno fizycznej, psychicznej jak i intelektualnej. Jest to niezbędne do efektywnego poradnictwa i wspierania osoby niepełnosprawnej w samodzielnym życiu poprzez towarzyszenie jej w różnych sytuacjach życiowych (udzielanie informacji i motywowanie do działania).

2) Rozwój pracy zespołowej. Pracownik socjalny wraz z konsultantem (pedagog, psycholog) opracują wspólnie z rodziną dziecka lub dorosłą osobą niepełnosprawną i jej opiekunami plan pracy i pomocy. Należy się spodziewać, że efektem takiej pracy będzie akceptacja siebie samego jako osoby niepełnosprawnej lub wsparcie rodziny

której członkiem jest osoba niepełnosprawna i zmniejszenie napięcia spowodowanego niepokojem co do jej stanu zdrowia.

3) Wspieranie profesjonalnych form pomocy wolontariatem. Zorganizowanie grupy wolontariuszy, która będzie wspomagać rodziny wychowujące niepełnosprawne dziecko. Pomoc wolontariuszy będzie polegać na opiece nad dzieckiem, wspólnym spędzaniu czasu na zabawie i spacerach.

4) Pomoc usługowa w formie:

- usług opiekuńczych domowych i pielęgnacyjnych w miejscu zamieszkania;
- specjalistycznych usług opiekuńczych domowych i pielęgnacyjnych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
 - rehabilitacji i doradztwa rehabilitacyjnego,
 - terapii psychologicznej, pedagogicznej i logopedycznej
 - usług pralniczych,
 - umieszczania w całodobowych domach pomocy społecznej.

Działania z zakresu budowania sieci współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi:

1) Objęcie opieką dzieci w wieku 7 - 10 lat odroczonych od nauki szkolnej.

Podjęcie działań, które mają na celu wyrównanie szans edukacyjnych oraz kompleksowe wspomaganie rozwoju dzieci odroczonych od nauki i nie objętych żadną formą pomocy. Stymulacja rozwoju jest niezbędna do zapewnienia maksymalnie samodzielnego korzystania z procesu nauczania, które te dzieci podejmą oraz do nawiązywania oraz utrzymywania satysfakcjonujących kontaktów interpersonalnych z rówieśnikami i dorosłymi. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez prowadzone przez specjalistów zajęcia z dziećmi stymulując ich rozwój w obszarach rozwoju społecznego i rozwoju osobistego, a także zajęcia z rodzicami, które będą miały na celu wsparcie ich indywidualnej pracy z dzieckiem.

2) Utworzenie wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego. Ze względu na wysokie koszty rehabilitacji, brak dostępu do sprzętu kompensującego utratę funkcji organizmu (w Gminie nie funkcjonuje wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego) chorzy niepełnosprawni zmuszeni są do pozostawania w domu bez możliwości usprawniania się, co w konsekwencji prowadzi do pogorszenia stanu zdrowia, izolacji społecznej, osamotnienia i nieporadności życiowej.

Dzięki utworzeniu wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego osoby niepełnosprawne będą mogły zaopatrzyć się w niezbędne pomoce np. łóżko, wózek inwalidzki, kule. Będzie to alternatywą dla konieczności zakupu drogiego nowego sprzętu, zwłaszcza dla osób po wypadkach, które potrzebują sprzętu na stosunkowo krótki czas.

3) Centrum informacji dla osób niepełnosprawnych. Utworzenie przy GOPS punktu udzielającego informacji na temat uprawnień osób niepełnosprawnych, dostępnych form pomocy, procedur załatwiania formalności, sprzętu rehabilitacyjnego, grup samopomocowych.

Realizatorzy:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bojszowach
- Stowarzyszenie na rzecz osób niepełnosprawnych „Radość Życia”
- Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej
- Ośrodek Bł. Karolina w Lędzinach (WTZ, ŚDS)

7.2. Pomoc na rzecz rodzin i środowisk dotkniętych problemem bezrobocia

Cel strategiczny.

Celem planowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej działań jest wspieranie bezrobotnych w poszukiwaniu pracy oraz przeciwdziałanie i eliminowanie negatywnych skutków psychospołecznych bezrobocia. Adresatem programu jest grupa osób bezrobotnych z terenu gminy, które są klientami pomocy społecznej i wykazują aktywność w poszukiwaniu zatrudnienia.

Podstawowe założenia strategii.

1. Budowanie sieci współpracy między instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz rozwiązywania problemów bezrobocia (Powiatowy Urząd Pracy, Kluby Pracy);
2. Przeciwdziałanie uzależnieniu świadczeniobiorców od instytucji pomocy społecznej,
3. Rozwiązywanie problemu bezrobocia systemowo, czyli z uwzględnieniem pomocy dla rodziny bezrobotnego,
4. Zróżnicowanie form pomocy adresowanych do bezrobotnego zgodnie z zasadą indywidualizacji procesu pomagania,
5. Koordynatorami działań na rzecz bezrobotnych będą pracownicy socjalni,
6. Pozostające w dyspozycji Ośrodka Pomocy Społecznej środki finansowe na pomoc materialną stanowiąc będą ważny instrument służący kształtowaniu pożądanych postaw i zachowań bezrobotnych podopiecznych,
7. Negocjowanie kontraktów określających zasady współdziałania będzie podstawą pracy z bezrobotnym klientem GOPS.

Kierunki działania.

Pomoc na rzecz rodzin i środowisk dotkniętych bezrobociem objmie dwa kierunki:

Działania z zakresu pracy socjalnej:

1) Działania podejmowane w celu mobilizowania podopiecznych do poszukiwania zatrudnienia i usamodzielniania się.

W ramach tych działań podstawą pomocy stanie się kontrakt zawierany pomiędzy bezrobotnym a Ośrodkiem Pomocy Społecznej określający zasady współpracy oraz cele, do których należy zmierzać i uzależniający przyznanie pomocy finansowej od zaangażowania bezrobotnego w poszukiwaniu zatrudnienia. Innym wzmocnieniem aktywnej postawy będzie proponowanie prac interwencyjnych z puli Powiatowego Urzędu Pracy dla najbardziej aktywnych klientów.

2) Działania podejmowane w celu redukcji psychospołecznych skutków bezrobocia.

W zakresie tych działań planowane jest przeznaczenie środków finansowych pozostających w dyspozycji Ośrodka, w pierwszej kolejności na ochronę dzieci przed skutkami bezrobocia rodziców. Priorytetem stanie się więc zapewnienie dzieciom: podstawowego wyposażenia do szkoły, ciepłego posiłku w szkole, możliwości uczestniczenia w zajęciach świetlic socjoterapeutycznych.

Pomoc dla bezrobotnych nie może się ograniczyć jedynie do świadczeń finansowych. Konieczne jest także prowadzenie intensywnej pracy socjalnej, której celem będzie kształtowanie u bezrobotnych odpowiedzialności za swój los i umiejętności przystosowania się do samodzielnego życia w obecnej rzeczywistości. Szczególny nacisk należy położyć na uczenie prowadzenia gospodarstwa domowego w nowej sytuacji, racjonalnego gospodarowania ograniczonymi środkami finansowymi oraz planowanie najbliższej przyszłości własnej rodziny. Osoby bezrobotne oraz ich rodziny dotyka wiele ograniczeń w zakresie funkcjonowania społecznego. Sytuacja bezrobocia wywołuje także wiele napięć w sferze życia psychicznego jednostki. Rozwiązaniem dla tej części problemów staną się grupowe formy pomocy takie jak grupy samopomocowe, treningi interpersonalne, kursy pomocy bezrobotnemu itp. prowadzone przez GOPS, Klub Pracy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Działania z zakresu budowania sieci współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi w obszarze problemu bezrobocia:

1) Działania mające na celu zwiększenie skuteczności funkcji informacyjnej sprawowanej zarówno przez Powiatowy Urząd Pracy jak i Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

W ramach tych działań należy rozwinąć banki danych o możliwościach pomocowych oraz doskonalić sposoby docierania z informacjami do zainteresowanych.

Właściwie przekazana informacja oraz wyjaśnienie bezrobotnemu jego sytuacji prawnej, uprawnień oraz warunków uzyskania określonych świadczeń, powoduje redukcję postaw roszczeniowych wśród klientów, daje podstawy do budowania w nich poczucia bezpieczeństwa, a także ułatwia im planowanie swoich działań.

2) Działalność informacyjna na rzecz organizacji pozarządowych.

Informowanie organizacji pozarządowych o możliwościach ubiegania się o dofinansowanie projektów pomocowych na rzecz lokalnej społeczności z różnych źródeł, np. fundacji, funduszy, itp.

Realizatorzy:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,

Powiatowy Urząd Pracy,

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,.

7.3. Pomoc na rzecz rodzin i środowisk dotkniętych problemem opiekuńczo – wychowawczych

Cele strategiczne:

Wiodącą myślą strategii pomocy rodzinie z problemami jest konieczność systemowego podejścia do pracy z rodziną i kompleksowego oddziaływania na nią. Rodzina jest dynamiczną, społeczną całością, jej elementy są ze sobą w interakcji i we wzajemnej zależności. Należy więc założyć, że nie wystarczy zajmować się tylko dziećmi w celu poprawienia ich funkcjonowania, lecz całą rodziną, która potrzebuje wszechstronnej diagnozy i pomocy. Mając na uwadze dobro dziecka i rodziny należy kierować się zasadami:

- pomoc powinna być wczesna i mieć charakter profilaktyczny, ochronny i aktywizujący jednostkę lub rodzinę do poszukiwania samodzielnych rozwiązań,
- opieka i pomoc powinny być zorganizowane w środowisku bliskim dziecku; w rodzinie, w szkole tak, aby umożliwiała mu wzrastanie i rozwój w naturalnych warunkach rodzinnych, kulturowych i społecznych;
- w przypadku udzielenia pomocy zakłada się stopniowe zmniejszanie jej intensywności, zmianę charakteru pomocy z intencyjnej na stymulującą i wspierającą.

Aktualne działania GOPS skierowane na pomoc rodzinom z problemami opiekuńczo-wychowawczymi i uzależnionymi:

- działania profilaktyczne dla dzieci i młodzieży prowadzone przez świetlice terapeutyczne,
- udzielanie pomocy pedagogicznej, psychologicznej i prawnej rodzinom z problemem alkoholowym,
- zaspokajanie socjalnych potrzeb dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym poprzez opłacanie wyżywienia w szkole, wyposażanie w niezbędne artykuły szkolne i odzież, opłacanie udziału w wypoczynku zimowym i letnim.

Kierunki pomocy.

Występujące i dominujące w rodzinach dysfunkcje wyznaczają kierunki działań:

Działania z zakresu pracy socjalnej:

1) Specjalizacja pracowników socjalnych.

Pozwoli na bardziej kompleksową i profesjonalną pomoc w rozwiązywaniu problemów rodzin z trudnościami opiekuńczo - wychowawczymi. W chwili obecnej oprócz pomocy udzielanej przez pracowników socjalnych specjalistycznej pomocy udzielają konsultanci GOPS: pedagog, socjolog.

2) Rozwój pracy zespołowej.

Pracownik socjalny wraz z konsultantem - wspólnie opracowują plan pracy z konkretną rodziną w celu pomocy w rozwiązywaniu sytuacji kryzysowej tej rodziny. Należy się spodziewać, że efektem takiej pracy będzie wszechstronna i bardziej niż dotychczas skuteczna pomoc rodzinie w odbudowywaniu utraconych ról, umiejętności i wartości, takich jak: więź rodzinna, poczucie bezpieczeństwa, optymizm i wiara, że istnieje wiele realnych możliwości pokonania kryzysu.

3) Warunkowanie pomocy przez zawieranie kontraktów.

Uświadomienie klientowi, że to on jest odpowiedzialny za rozwiązanie swojego problemu a zadaniem wyspecjalizowanego pracownika socjalnego/konsultanta jest stymulowanie i wspieranie podejmowanych przez niego działań. Efektem tej pracy powinno być podpisanie kontraktu dotyczącego współpracy klienta z pracownikiem socjalnym/ konsultantem.

4) Uruchomienie telefonu zaufania dla osób w kryzysie.

Telefon zaufania jest formą pomocy zapewniającą anonimowość rozmówcy. W zależności od stanu psychicznego rozmówcy pracownik Ośrodka miałby za zadanie: wspierać, tłumaczyć, przekonywać, wyjaśniać, okazywać zrozumienie, śledzić przebieg zwierzeń, starać się wpłynąć na odreagowanie napięcia, zmniejszyć ból, cierpienie, poczucie osamotnienia. Osoba zajmująca się telefoniczną interwencją kryzysową powinna posiadać wiedzę na temat teorii kryzysu, stresu, psychopatologii, mechanizmów radzenia sobie, psychoterapii i prawa.

5) Zorganizowanie wsparcia dla ofiar przemocy:

- Grupa wsparcia dla kobiet, której celem będzie: praca nad motywacją do zmiany sytuacji, wspieranie w działaniu, zmniejszenie poczucia osamotnienia, udzielanie informacji z zakresu prawa i pomocy społecznej (spotkanie z prawnikiem, psychologiem, pracownikiem socjalnym),
- Grupa wsparcia dla dzieci i młodzieży dotkniętych przemocą i będących świadkami przemocy, której celem będzie udzielanie informacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie, uczenie wyrażania emocji, rozładowywania agresji, napięć, uczenie konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, kształtowanie pozytywnego obrazu samego siebie.

6) Uzupelnianie usług Placówki Wsparcia Dziennego wolontariatem oraz uruchomienie klubu młodzieżowego.

Zorganizowanie grup zainteresowań dla dzieci i młodzieży z rodzin najuboższych. Grupy takie będą prowadzone przez wolontariuszy (muzyk, plastyk, sportowiec). Zajęcia te będą alternatywą dla destrukcyjnie działającej ulicy, dla zaniedbań ze strony rodziców. Stworzenie nowych możliwości na spędzanie wolnego czasu będzie nie tylko udostępnieniem nowych form wypoczynku gwarantującego prawidłowy rozwój młodych ludzi ale również promocją akceptowanych społecznie zachowań.

7) Pomoc rodzinie w wykształceniu dzieci i młodzieży na poziomie średnim i wyższym.

Utworzony fundusz stypendialny umożliwiłby pomoc rodzinom najuboższym w wykształceniu dzieci i młodzieży na poziomie średnim i wyższym (pomoc z UE).

8) Stworzenie modelu współpracy pracownika socjalnego i psychologa.

Motywacja uzależnionych i współuzależnionych klientów GOPS do zmiany sytuacji życiowej jest bardzo niska, aby ją zwiększyć konieczne jest opracowanie modelu współpracy pracownik socjalny - psycholog. Rolą pracownika socjalnego będzie rozpoznanie na podstawie faktów z życia klienta, problemu alkoholowego i zmotywowanie go lub jego rodziny do podjęcia kontaktu z pracownikiem punktu konsultacyjnego. Zatrudniony w GOPS

psycholog podejmie pracę z rodziną, która zmierzać będzie do przeprowadzenia interwencji w środowisku - skonfrontowania alkoholika z faktami z życia mówiącymi o jego uzależnieniu. Spodziewanym efektem tej pracy będzie podjęcie terapii przez osobę uzależnioną lub skierowanie jej na przymusowe leczenie.

9) Grupa wsparcia dla kobiet współuzależnionych.

Grupa wsparcia dla osób współuzależnionych prowadzona przez psychologa - zawierać będzie elementy psychoedukacji mającej na celu zdobycie przez uczestników rzetelnej podstawowej wiedzy na temat tego kim jest alkoholik i dlaczego jest to człowiek chory, czym jest współuzależnienie w chorobie alkoholowej członka rodziny i jakie są jego konsekwencje.

10) Grupa wsparcia dla dzieci z rodzin uzależnionych od alkoholu.

Zorganizowanie zajęć dla dzieci w czasie trwania grupy wsparcia dla kobiet współuzależnionych. Celem będzie zapewnienie dzieciom opieki i stworzenie warunków do odreagowania negatywnych emocji nagromadzonych na skutek problemów w domu.

11) Szkolenia dla pracowników socjalnych w sposobie postępowania z rodziną z problemem alkoholowym.

Zorganizowanie spotkań pracowników socjalnych z psychologiem, których celem będzie:

- psychoedukacja,
- wskazywanie na możliwości i formy postępowania z rodziną dotkniętą problemem alkoholowym,
- informowanie o miejscach, organizacjach, instytucjach mogących oprócz pracowników GOPS nieść pomoc w rozwiązywaniu piętrzących się problemów,
- kształtowanie umiejętności stawiania wymagań i ich egzekwowania.

12) Uruchomienie Punktu Pomocy Rodzinie przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej.

Uruchomienie punktu ma na celu rozszerzenie działań mających na celu pomoc rodzinie dysfunkcyjnej, poprzez pomoc psychologiczną, prawną, socjalną.

Działania z zakresu budowania sieci współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi:

Doskonalenie systemu informowania o możliwościach uzyskania pomocy przez osoby potrzebujące. Uruchomienie strony internetowej, na której zamieszczane byłyby informacje o bieżącej działalności Ośrodka Pomocy Społecznej, realizowanych programach i planach na przyszłość. Stworzenie takiej informacji umożliwi m.in. nawiązanie współpracy z innymi instytucjami pomocowymi, a być może wypracowanie wspólnych działań, zaznajomi organizacje pozarządowe z charakterem prowadzonej działalności. Opieka nad dzieckiem i rodziną oznacza podejmowanie wszelkich działań zmierzających do zaspokojenia potrzeb i stworzenia warunków prawidłowego rozwoju i wychowania. Rozwiązanie tak skomplikowanego problemu wymaga zaangażowania i wielostronnego spojrzenia przedstawicieli różnych środowisk. Patrząc na problem jedynie z perspektywy pomocy społecznej, niewiele uda się zmienić. Dlatego prawidłowo funkcjonujący system opieki nad dzieckiem i rodziną to w szczególności:

- Przeciwdziałanie i zapobieganie problemom rodziny, tworzenie środowiskowych programów profilaktycznych, tworzenie środowisk wychowawczych przyjaznych dziecku.
- Organizacja poradnictwa rodzinnego, doskonalenie form pracy socjalnej i terapii rodzinnej.
- Rozwijanie środowiskowych form wspierania rodziny w jej funkcjach opiekuńczo-wychowawczych (konsultacja wychowawcza, interwencja kryzysowa, grupy wsparcia, terapia rodzinna, małżeńska, indywidualna i grupowa).

Synteza zasobów.

1. Mocne strony:

- **zasoby ludzkie** – profesjonalna kadra zatrudniona w instytucjach zajmujących się pomocą dzieciom i ich rodzinom (pedagodzy, socjolodzy);
- tworząca się **sieć współpracy** złożona z instytucji starających się współdziałać przy rozwiązywaniu problemów dziecka i rodziny (GOPS, pedagodzy szkolni, kuratorzy, policja, organizacje pozarządowe).

2. Słabe strony:

- **niedostateczna ilość środków** w budżecie na realizację zadań;

- brak placówki o charakterze interwencyjnym;
- udzielanie pomocy dziecku, a nie całej rodzinie;
- zbyt mały **udział organizacji społecznych**;
- mały wachlarz bezpłatnych ofert spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież.

Realizatorzy:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Pełnomocnik do spraw równego statusu kobiet i mężczyzn,
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Łędzinach,
- CARITAS Archidiecezji Katowickiej,
- Organizacje pozarządowe wspomagające rodziny z dysfunkcjami społecznymi,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

7.4 Pomoc na rzecz osób starszych

Cel strategiczny.

Celem strategii dla Osób Starszych jest:

- zwiększenie aktywności życiowej ludzi starszych poprzez pomoc w łagodzeniu trudności wynikających z wieku i stworzenie możliwości uczestniczenia w życiu społecznym,
- poprawa oferty świadczonych usług poprzez jej wzbogacenie i podniesienie poziomu usług,
- pozostawienie ludzi starszych jak najdłużej w środowisku zamieszkania.

Kierunki pomocy.

1. Rozwój pracy socjalnej (specjalizacja pracowników socjalnych):

1) Profesjonalizacja w zakresie szeroko rozumianej pracy socjalnej na rzecz osób starszych poprzez:

- diagnozowanie potrzeb ludzi starszych,
- wzbogacenie warsztatu pracy pracowników socjalnych.

2) Kształcenie pracowników pracujących z ludźmi starszymi oraz włączenie wolontariuszy:

- poradnictwo dotyczące prowadzenia gospodarstwa domowego,
- pomoc w kontaktach z otoczeniem,
- pomoc w życiu codziennym (udział wolontariuszy).

2. Zatrudnienie opiekunek w GOPS.

3. Budowanie sieci współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi.

4. Doskonalenie systemu informowania o możliwościach uzyskania pomocy przez osoby potrzebujące.

Wydanie Biuletynu Informacyjnego dla osób starszych. Celem wydania biuletynu jest przekazanie niezbędnych informacji, np. z zakresu gerontologii, uprawnień przysługujących seniorom, w tym niepełnosprawnym, porad prawnych i informacji o instytucjach działających na rzecz seniorów.

Realizatorzy:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;
- Organizacje pozarządowe działające na rzecz osób starszych.

8. Priorytety, cele strategiczne, zadania w zakresie oświaty i wychowania.

Priorytet	Cele strategiczne	Zadania
1. Stałe podnoszenie jakości nauczania i wychowania.	<p>1. Wzmocnienie atrakcyjności i podniesienia jakości oferty edukacyjnej przedszkola i szkół</p> <p>2. Uzyskiwanie wyników ze sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych wyższych niż średnia wojewódzka i krajowa.</p>	<p>1. Uzyskiwanie przez nauczycieli dodatkowych kwalifikacji w tym do nauczania języka obcego, informatyki celem poszerzenia oferty edukacyjnej przedszkola i szkół.</p> <p>2. opracowanie i wdrożenie systemu zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych o charakterze rozwijającym i wyrównawczo-kompensacyjnym, ze szczególnym uwzględnieniem nauk matematyczno-przyrodniczych, języków obcych i informatyki, przedsiębiorczości, twórczości artystycznej.</p> <p>3. Realizacja programów autorskich i innowacji pedagogicznych.</p> <p>1. Optymalizacja organizacji procesu kształcenia poprzez nauczanie z zastosowaniem nowoczesnych metod kształcenia, nauczanie integracyjne, realizację projektów.</p> <p>2. Systematyczna analiza wyników testów i sprawdzianów.</p> <p>3. Konstruowanie i realizacja programów naprawczych.</p> <p>4. Opracowanie zasad i wdrożenie platformy</p>

	<p>3. Pobudzanie aspiracji edukacyjnych i zainteresowań uczniów oraz integracja uczniów poprzez rywalizację w nauce, sporcie, kulturze.</p> <p>4. Kształtowanie u uczniów postaw przygotowujących do życia w społeczeństwie i przyszłego zatrudnienia w tym nauczanie języków obcych na poziomie komunikacyjnym.</p> <p>5. Systematyczna i programowa organizacja podnoszenia kwalifikacji oraz umiejętności nauczycieli ze szczególnym uwzględnieniem języków obcych i technologii informacyjnych i informatycznych.</p>	<p>porozumienie pomiędzy wszystkimi placówkami oświatowymi. 5. Obliczanie Edukacyjnej Wartości Dodanej.</p> <p>1. Organizacja zawodów, konkursów o zasięgu gminnym, powiatowym i motywowanie uczniów do udziału w zawodach 2. Organizacja kółek zainteresowań-opracowanie oferty i realizacja. 3. Opracowanie i wdrożenie atrakcyjnego dla uczniów systemu nagradzania sukcesów osiągniętych w nauce.</p> <p>1. Wspieranie innowacji pedagogicznych, programów i projektów edukacyjnych ukierunkowanych na przedsiębiorczość i motywujących do dalszego kształcenia. 2. Nauczanie dwóch języków obcych w szkołach podstawowych i gimnazjum. 3. Dopuszczenie istniejących pracowni językowych oraz tworzenie nowych. 4. Wdrożenie systemu doradztwa zawodowego-zatrudnienie doradcy.</p> <p>1. Uwzględnienie w wieloletnich planach doskonalenia zawodowego nauczycieli studiów podyplomowych, kursów i szkoleń w zakresie języków obcych, technologii informatycznych, umiejętności</p>
--	---	---

	<p>6. Promowanie sukcesów i osiągnięć uczniów i nauczycieli.</p> <p>7. Podnoszenie kompetencji zawodowych administracji i obsługi</p>	<p>komunikacyjnych i psychologicznych a także w zakresie pracy z dzieckiem o specyficznych potrzebach edukacyjnych.</p> <p>2. Udział w warsztatach i kursach doskonalących.</p> <p>3. Organizacja dla nauczycieli zatrudnionych w gminnych placówkach oświatowych warsztatów, konferencji i innych form doskonalących.</p> <p>1. Organizacja „Dni otwartych szkół i przedszkola”.</p> <p>2. Nagradzanie liderów szkolnych.</p> <p>3. Opracowanie i wdrożenie atrakcyjnego dla uczniów systemu motywowania i nagradzania osiągnięć w nauce.</p> <p>4. System motywacyjny i nagrody Wójta.</p> <p>5. Promowanie osiągnięć placówek oświatowych na łamach prasy lokalnej i za pomocą Internetu.</p> <p>1. Udział personelu administracyjnego (intendent, kucharka) w szkoleniu z zakresu HACCAP (dobrej praktyki żywienia) i innych szkoleń z zakresu systemu jakości.</p> <p>2. Opracowanie i realizacja programu doskonalenia zawodowego.</p>
--	---	---

<p>2. Wyrównywanie szans edukacyjnych.</p>	<p>8. Zapewnienie opieki przedszkolnej i szkolnej w godzinach wynikających z potrzeb rodziców pracujących zawodowo.</p> <p>9. Doskonalenie zarządzania placówkami oświatowymi.</p> <p>1. Zapewnienie równego dostępu do edukacji wszystkim uczniom poprzez likwidację barier psychicznych, architektonicznych.</p> <p>2. Podnoszenie świadomości rodziców w zakresie znaczenia edukacji oraz wsparcia w procesie wyrównywania szans.</p> <p>3. Wszechstronny rozwój ucznia.</p>	<p>1. Wydłużanie czasu pracy przedszkola oraz pracy świetlic szkolnych.</p> <p>1. Podnoszenie kwalifikacji merytorycznych kadry zarządzającej. 2. Informatyzacja procesu zarządzania.</p> <p>1. Tworzenie oddziałów integracyjnych na każdym etapie kształcenia. 2. Zapewnienie pomocy psychologicznej, logopedycznej, pedagogicznej w każdej placówce oświatowej.</p> <p>1. Organizacja warsztatów dla rodziców.</p> <p>1. Opracowanie i wdrożenie programu pracy z uczniem zdolnym w każdej placówce. 2. Opracowanie programu pracy z uczniami mającymi trudności w nauce. 3. Opracowanie i wdrożenie programów edukacji: a) kulturalnej w tym:</p>
--	---	---

	<p>4. Wsparcie materialne uczniów.</p> <p>5. Poprawa jakości wsparcia edukacyjno-terapeutycznego udzielanego dziecku i rodzinie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wspomaganie rozwoju społeczno-emocjonalnego dzieci w różnorodnych sferach działalności, ze szczególnym uwzględnieniem dziecięcych form plastycznych - kształtowanie wrażliwości estetycznej i słuchowej z wykorzystaniem elementów ruchu i muzyki (wyjazdy do filharmonii, opery, operetki, spotkania z twórcami, warsztaty) - tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi ekspresji językowej dziecka poprzez stosowanie aktywnych metod pracy i bezpośredni kontakt z literaturą, sztuką i teatrem, muzeum, - zapewnienie dostępu do różnorodnych imprez kulturalnych (koncert, teatr, kino), <p>b) regionalnej, c) patriotycznej, d) zdrowotnej, e) ekologicznej.</p> <p>1. Kontynuacja stypendiów dla uczniów zdolnych i o charakterze materialnym.</p> <p>1. Działalność grup wsparcia, punktu pomocy prawnej i psychologicznej. 2. Kampania informacyjna w sprawie form</p>
--	--	---

	<p>6. Poprawa warunków kształcenia i rozwoju dziecka niepełnosprawnego w placówkach oświatowych.</p> <p>7. Podejmowanie działań mających na celu uzyskanie przez każdego ucznia kompetencji kluczowych.</p>	<p>3. Organizacja systemu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, logopedycznej, świetlic szkolnych.</p> <p>1. Dostosowanie sieci oddziałów integracyjnych w przedszkolu i szkołach do lokalnych potrzeb. 2. Budowa windy w Gminnym Gimnazjum. 3. Realizacja programu wychowawczego szkoły zapewniająca akceptację osób niepełnosprawnych. 4. Zapewnienie w każdej placówce swobody poruszania się osób niepełnosprawnych zgodnie z obowiązującym prawem.</p> <p>1. Pozyskiwanie środków pomocowych na proces nauczania i wychowania ponad podstawy programowe.</p>
--	---	---

<p>3. Bezpieczeństwo, profilaktyka uzależnień i patologii.</p>	<p>1. Wzmocnienie bezpieczeństwa uczniów na terenie obiektów oświatowych.</p> <p>2. Ograniczenie przemocy, zachowań patologicznych, uzależnień.</p>	<p>1. Kontynuacja systemu monitoringu wizyjnego w obiektach oświatowych.</p> <p>2. Opracowanie i wdrożenie programu współpracy ze strażą pożarną mającego na celu edukację w zakresie bezpieczeństwa p/poż.</p> <p>3. Uruchamianie różnorodnych programów ukierunkowanych na przeciwdziałanie przemocy, niebezpieczeństwom internetu oraz obronę przed przestępcą.</p> <p>4. Organizowanie kursów udzielania pierwszej pomocy, bezpieczeństwa ruchu drogowego, wiedzy pożarniczej.</p> <p>5. Organizowanie kursów, szkoleń umiejętności zachowanie się w sytuacjach kryzysowych (wypadki na wodzie, w górach itp.).</p> <p>1. Opracowanie i wdrożenie programu wychowawczego uwzględniającego zasady zwalczania agresji i niepożądanych postaw dzieci.</p> <p>2. Utworzenie stałego zespołu interdyscyplinarnego w celu ujednoczenia działań w zakresie niesienia pomocy dzieciom z rodzin patologicznych.</p> <p>3. Organizowanie imprez ogólnodostępnych o</p>
--	---	--

<p>4. Modernizacja bazy oświatowej.</p>	<p>1. Zapewnienie bazy do realizacji nowoczesnych, dostosowanych do potrzeb uczniów programów edukacji i wychowania.</p>	<p>tematyce przeciwdziałania przemocy i uzależnień.</p> <p>4. Realizacja zadań wynikających z programu wychowawczego i profilaktyki szkolnej.</p> <p>5. Opracowanie indywidualnych programów dla uczniów wchodzących w zachowania ryzykowne (palenie, agresja itp.).</p> <p>6. Realizacja różnorodnych programów profilaktycznych (alkohol, narkotyki, przemoc).</p> <p>7. Systematyczne doskonalenie kwalifikacji nauczycieli i umiejętności w zakresie prowadzenia programów profilaktycznych.</p> <p>8. Opracowanie i realizacja programów zdrowotnych.</p> <p>9. Organizowanie konkursów na temat zdrowia.</p> <p>1. Planowanie i przeprowadzenie bieżących remontów obiektów szkolnych.</p> <p>2. Opracowanie dokumentacji technicznej i podjęcie budowy przedszkola.</p> <p>3. Pozyskanie pomieszczeń na uruchomienie punktów przedszkolnych (Jedlina).</p>
---	--	--

	<p>2. Budowa i modernizacja terenów sportowo-rekreacyjnych.</p> <p>3. Informatyzacja szkół.</p>	<p>4. Opracowanie harmonogramu potrzeb placówek oświatowych i planowa modernizacja ich wyposażenia.</p> <p>5. Stałe doposażenie placówek oświatowych w zakresie sprzętu komputerowego, programów edukacyjnych, sprzętu multimedialnego.</p> <p>6. Zakup nowoczesnych pomocy dydaktycznych-w tym pracowni językowych i przedmiotowych.</p> <p>7. Systematyczne bogacenie zasobów bibliotecznych placówek oświatowych.</p> <p>8. Przystosowanie pomieszczeń w szkołach podstawowych pod kątem realizacji założeń reformy oświatowej.</p> <p>1. Budowa boiska w Międzyrzeczu.</p> <p>2. Tereny sportowo-rekreacyjno-kulturalne w Bojszowach.</p> <p>1. Podjęcie działań w celu wdrożenia elektronicznego naboru w placówkach oświatowych.</p> <p>2. Uruchomienie portalu szkoła-uczeń-rodzic.</p> <p>3. Połączenie informatyczne szkół i Urzędu Gminy.</p> <p>4. Elektroniczny system podawczy i elektroniczny podpis.</p>
--	---	---

9. Programy pomocowe

Projekt nr 1/08

Klub Integracji Społecznej

Cel projektu:

Świadczenie usług z zakresu reintegracji społeczno-zawodowej, realizowanej poprzez kompleksowe oddziaływanie na osobę i jej środowisko, tj.: zabezpieczanie, edukacje, profilaktykę, aktywizację zawodową i społeczną, a także pomoc w osobistym rozwoju.

Adresaci:

Adresatami działań są osoby bezrobotne i inne, zagrożone wykluczeniem społecznym, mieszkańcy Gminy Bojszowy wymagający wsparcia pomocy społecznej.

Realizator:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bojszowach

Założenia merytoryczne:

Pauperyzacja społeczności lokalnej – w tym pogłębiający się proces uzależniania osób i rodzin od świadczeń z systemu zabezpieczenia społecznego, wymusiła poszukiwanie nowych narzędzi pracy socjalnej odpowiadających zmianom jakie powstały wraz z wejściem Polski w struktury Unii Europejskiej. Rolą pracowników Klubu jest dopasowanie działań do każdej jednostki w taki sposób, aby skutecznie i możliwie sprawnie dopasować scenariusz postępowania, zgodnie z różnicami pod względem zasobów i deficytów osób objętych wsparciem.

Etapy realizacji:

1. Stworzenie w strukturach GOPS merytorycznego i finansowego projektu działania Klubu Integracji Społecznej w Bojszowach, w ramach którego realizowane są następujące projekty:
 - Readaptacja zawodowa bezrobotnych mężczyzn – klientów pomocy społecznej „Warsztat edukacyjno-rozwojowy dla bezrobotnych mężczyzn”,
 - Readaptacja zawodowa bezrobotnych kobiet „Warsztat edukacyjno-rozwojowy dla bezrobotnych kobiet” ,
 - Prace społecznie użyteczne. Reintegracja społeczno-zawodowa bezrobotnych klientów GOPS.

2. Prowadzenie corocznej diagnozy sytuacji pomocy społecznej w gminie, w zakresie liczby beneficjentów świadczeń ze względu na bezrobocie i uzależnienia.

3. Określenie rodzaju działań skierowanych do poszczególnych grup klientów z uwzględnieniem obszarów bezrobocia, bezdomności i uzależnień.
4. Prowadzenie działań z zakresu readaptacji klientów pomocy społecznej zagrożonych wykluczeniem społecznym.
5. Systematyzowanie działań w ramach bieżąco monitorowanych i aktualizowanych projektów socjalnych.
6. Animowanie nowych metod pracy socjalnej w oparciu o współpracę partnerską z instytucjami i organizacjami z terenu powiatu, w tym także z wykorzystaniem środków zewnętrznych.
7. Prowadzenie bieżącej sprawozdawczości z realizowanych działań.

Planowane efekty:

1. Zmniejszenie bezrobocia wśród klientów pomocy społecznej.
2. Zmniejszenie roszczeniowości osób i rodzin wobec systemu pomocy społecznej.

Zasady ewaluacji:

Ewaluacja okresowa – prowadzenie statystyk.

Źródła finansowania:

1. Budżet gminy.
2. Możliwość finansowania ze środków zewnętrznych, niektórych z zadań realizowanych w ramach Klubu (Fundusz Pracy, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Unia Europejska).

Termin realizacji:

Od 2006 roku do nadal.

Projekt nr 2/08

Prace społecznie użyteczne. Reintegracja społeczno-zawodowa bezrobotnych klientów GOPS

Cel projektu:

1. Przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego wśród klientów pomocy społecznej.
2. Przeciwdziałanie bezrobociu i skutkom długotrwałego pozostawania bez pracy.
3. Zwiększenie motywacji wśród osób długotrwale bezrobotnych do podjęcia pracy.
4. Wyrobienie nawyków związanych z wykonywaniem pracy zawodowej.

Adresaci:

Osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku, korzystające ze świadczeń Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Realizatorzy projektu:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (rekrutacja, motywowanie uczestników, monitorowanie).
2. Powiatowy Urząd Pracy w Tychach (nadzór merytoryczny, partycypowanie w kosztach wynagrodzeń).
3. Urząd Gminy Bojszowy (partycypowanie w kosztach zatrudnienia).
4. Jednostki organizacyjne oraz organizacje i instytucje zajmujące się pomocą na rzecz społeczności lokalnej w Gminie Bojszowy – jako pracodawcy zatrudniający osoby kierowane do wykonywania prac.

Założenia merytoryczne:

Zjawisko długotrwałego bezrobocia powszechnie występującego wśród klientów GOPS, a także związane z nim skutki indywidualne i społeczne powodują konieczność poszukiwania nowych metod aktywizacji zawodowej. Przedłużający się okres stagnacji zawodowej sprawia, że osoby zarejestrowane jako bezrobotne tracą „nawyk pracy”, uzależniając się przy tym od pomocy społecznej.

Program prac społecznie użytecznych przygotowuje długotrwale bezrobotną osobę do powrotu na rynek pracy ucząc nawyków cechujących ludzi zatrudnionych. W szerszym kontekście przeciwdziała bezradności i wykluczeniu społecznemu, a co za tym idzie degradacji społecznej bezrobotnych.

Etapy realizacji:

1. Sporządzenie przez GOPS (do 31 stycznia każdego roku) planu potrzeb na rok bieżący

w zakresie wykonywania prac społecznie użytecznych.

2. Spotkanie organizacyjne realizatorów projektu w celu określenia ram i formy współpracy oraz sposobu przepływu informacji.
4. Sporządzenie przez pracownika Ośrodka listy bezrobotnych klientów pomocy społecznej, którzy mogą zostać skierowani do wykonywania prac społecznie użytecznych na terenie Gminy Bojszowy, a następnie przekazanie jej do Powiatowego Urzędu Pracy.
5. Spotkanie organizacyjne prowadzone przez pracownika GOPS przy udziale pracownika BHP z osobami wytypowanymi do wskazanej formy readaptacji społeczno-zawodowej. Kandydaci do udziału w pracach społecznie użytecznych zostaną zapoznani z obowiązkami pracowniczymi oraz przepisami BHP.
6. Skierowanie kandydatów do prac społecznie użytecznych do właściwych jednostek organizacyjnych, zgodnie z przydziałem w celu rozpoczęcia pracy.
7. Monitorowanie przez koordynatora projektu oraz pracodawców przebiegu procesu readaptacji zawodowej – zwłaszcza w zakresie wypełniania obowiązków pracowniczych i przestrzegania przyjętych i uznanych powszechnie norm postępowania obowiązujących w pracy.
8. Podsumowanie w formie sprawozdania merytorycznego i ilościowego.

Planowane efekty:

1. Wzrost zatrudnienia wśród bezrobotnych klientów GOPS.
2. Ograniczenie marginalizacji wśród osób długotrwale bezrobotnych.
3. Zwiększenie motywacji i wyrobienie nawyków związanych z pracą zawodową wśród klientów GOPS.
4. Uzyskanie własnego dochodu, co ograniczy lub całkowicie wyeliminuje korzystanie ze świadczeń pomocy społecznej.

Zasady ewaluacji:

- ewaluacja okresowa – prowadzenie statystyk.
- kontrola obecności i absencji w pracy przez stałą wymianą informacji z pracodawcami.

Źródła finansowania:

Budżet gminy.

Koszty pracodawcy zgodnie z umową pomiędzy realizatorami projektu prac społecznie użytecznych (wynagrodzenie finansowane jest w 60% przez Powiatowy Urząd Pracy i w 40% przez podmioty realizujące).

Termin realizacji:

Od 2006 roku do nadal.

Projekt nr 3/08

Dni Seniora w Gminie Bojszowy

Cel projektu:

Zapobieganie marginalizacji społecznej starszego pokolenia.

Adresaci projektu:

Mieszkańcy Gminy Bojszowy w wieku emerytalnym.

Założenia merytoryczne:

- pomoc ludziom starszym w utrzymaniu sprawności fizycznej i intelektualnej poprzez umożliwienie im uczestnictwa w imprezach kulturalnych i rekreacyjnych organizowanych przy współudziale Gminy,
- integrowanie mieszkańców poszczególnych dzielnic i wzmacnianie poczucia ich przynależności do wspólnoty.

Etapy realizacji:

Zorganizowanie otwartych spotkań dla osób w wieku emerytalnym w ramach Gminnych Dni Seniora.

Planowane efekty:

- aktywizacja społeczna osób starszych,
- zapobieganie marginalizacji społecznej ludzi starszych i opuszczonych,
- budowanie różnorodnych form współpracy międzypokoleniowej.

Źródło finansowania:

Budżet gminy.

Projekt nr 4/08

Klub Seniora przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Bojszowach

Cel:

Stworzenie alternatywnego pomysłu spędzania wolnego czasu przez osoby starsze mające na celu przeciwdziałanie samotności i izolacji społecznej.

Adresaci:

Mieszkańcy Gminy Bojszowy w wieku poprodukcyjnym, a w szczególności:

- osoby samotne,
- emeryci i renciści.

Realizator projektu:

GOPS w Bojszowach

Założenia merytoryczne:

- przeciwdziałanie samotności poprzez wspólne spotkania w grupie mające na celu wymianę informacji, zawieranie nowych znajomości,
- podtrzymywanie więzi towarzyskich między Klubowiczami (wspólne obchodzenie urodzin, wizyty u chorych Klubowiczów),
- podtrzymywanie sprawności fizycznej przez zachęcanie do aktywnych form wypoczynku,
- ożywanie sprawności intelektualnej poprzez wspólne zabawy, gry, tańce, udział w imprezach kulturalno - towarzyskich organizowanych przez placówkę (wycieczki, wyjazdy do kina, teatru, planetarium, itp.),
- zapewnianie rehabilitacji fizycznej (podtrzymującej).

Etapy realizacji projektu:

1. Klub Seniora rozpoczął swoją działalność od rozpropagowania informacji o utworzeniu Klubu w mediach, poprzez pracowników socjalnych, instytucje, celem wyłonienia osób, które skorzystałyby z tej formy pomocy.
2. Spotkania grupy Klubowiczów odbywają się będą 1 raz w tygodniu, po południu, na zasadach ogólnej dostępności i otwartości.

Planowane efekty:

W trosce o starszych mieszkańców Gminy oraz z myślą o podtrzymaniu ludzi starszych w ich środowisku, utworzono Klub Seniora, który kładzie główny nacisk na:

- przeciwdziałanie samotności i izolacji poprzez spotkania ludzi starszych w grupie,
- podtrzymywanie sprawności fizycznej poprzez aktywne spędzanie wspólnego czasu w grupie,
- podtrzymywanie sprawności intelektualnej poprzez uczestnictwo w konkursach i zachęcanie do czytelnictwa,
- podtrzymywanie aktywności manualnej poprzez zajęcia plastyczne, ogrodnicze, itp.

Zasady ewaluacji:

- ewaluacja bieżąca mająca na celu utrzymanie atrakcyjności projektu (np. na podstawie frekwencji),
- ewaluacja okresowa (np. na podstawie ankiety).

Źródło finansowania:

Budżet gminny, środki z innych źródeł

Projekt nr 5/08

Socjalizacja rodziny biologicznej (z wykorzystaniem treningu w prowadzeniu gospodarstwa domowego na bazie kontraktu socjalnego) dziecka objętego lub zagrożonego opieką zastępczą

Cel projektu:

1. Celem głównym jest poprawa funkcjonowania rodziny w środowisku.
2. Cele szczegółowe:
 - utrzymanie trzeźwego stylu życia przez członków rodziny,
 - zapewnienie poczucia bezpieczeństwa wszystkim członkom rodziny,
 - zapewnienie dzieciom prawidłowego rozwoju emocjonalnego,
 - zapewnienie dzieciom prawidłowego rozwoju fizycznego,
 - zapewnienie dzieciom prawidłowego rozwoju intelektualnego,
 - zbudowanie prawidłowych relacji rodzice – dzieci,
 - nabycie przez rodzinę umiejętności gospodarowania środkami finansowymi,
 - nabycie przez rodzinę umiejętności dbania o higienę osobistą i czystość otoczenia,
 - nabycie przez rodzinę umiejętności przygotowywania posiłków,
 - nabycie przez rodzinę umiejętności radzenia sobie z trudnościami życia codziennego,
 - utrzymanie gotowości do podjęcia pracy.

Adresat:

Rodziny wieloprotblemowe (przemoc, alkoholizm, niepełnosprawność, długotrwała choroba, bezrobocie), niewydolne pod względem opiekuńczo-wychowawczym i w prowadzeniu gospodarstwa domowego, których dzieci objęte są lub zagrożone opieką zastępczą.

Realizator projektu:

1. Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej: pracownicy socjalni, koordynator, psycholog.
2. Pracownicy instytucji i organizacji współpracujący w ramach zespołów interdyscyplinarnych.

Założenia merytoryczne projektu:

Bezradność opiekuńczo-wychowawcza stanowi w Gminie Bojszowy narastający problem, który często jest efektem wielopokoleniowych zaniedbań. Mowa tu o sytuacji, gdy rodzice, którzy sami wychowali się w domach dysfunkcyjnych, nie wynieśli z nich podstawowej wiedzy i umiejętności niezbędnych do zapewnienia prawidłowego funkcjonowania własnej rodziny. Często też powielają negatywne schematy postępowania wyniesione z własnych środowisk. Niewydolność opiekuńczo-wychowawcza obok problemu uzależnienia oraz przemocy stanowi najczęstszą przyczynę odebrania dzieci rodzicom naturalnym. Dlatego też konieczna jest intensyfikacja pracy socjalnej w danym środowisku, z wykorzystaniem wiedzy i doświadczeń specjalistów różnych instytucji wspierających rodzinę.

Etapy realizacji projektu (harmonogram realizacji):

1. Kwalifikacja rodzin biologicznych, z których dzieci zagrożone są opieką zastępczą bądź przebywają w rodzinach zastępczych lub placówkach opiekuńczo-wychowawczych.
2. Opracowanie diagnozy (przyczyn trudnej sytuacji z uwzględnieniem zasobów i deficytów), szczegółowego planu pracy z rodziną (cele).
3. Zawarcie kontraktu socjalnego.
4. Prowadzenie socjalizacji jako podejścia w pracy socjalnej z indywidualnym przypadkiem z wykorzystaniem treningu w prowadzeniu gospodarstwa domowego przez okres 6 miesięcy
 - z możliwością wydłużenia w sytuacji uzasadnionej. Prowadzony jest w domu rodziny i opiera się on na trzech podstawowych elementach:
 - trening higieniczny – nabywanie nawyków dbałości o higienę osobistą oraz najbliższego otoczenia,
 - trening żywnościowy – trening przygotowywania racjonalnych i odpowiednich posiłków (w stosunku do wieku i potrzeb wszystkich członków rodziny),
 - trening budżetowy - nabywanie umiejętności racjonalnego gospodarowania posiadanymi środkami finansowymi poprzez określenie stopnia ważności potrzeb, naukę planowania i monitorowania wydatków.
5. Socjalizacja w ramach pracy socjalnej może być wspierana przez psychologa pracującego nad poprawą relacji i komunikacji w rodzinie.
6. Obserwacja i bieżąca ewaluacja funkcjonowania rodziny, dokumentowanie zmian i ewentualne korygowanie planu pracy z rodziną (ocena przeprowadzana w okresach co 2 do 4 tygodni w ramach kontraktu socjalnego).

7. Ocena końcowa.

8. Monitorowanie sytuacji w rodzinie, efektów pracy socjalnej i dalszego samodzielnego funkcjonowania rodziny.

9. Możliwość uczestniczenia w grupie samopomocowej.

Przewidywane efekty:

Poprawa funkcjonowania rodziny i przygotowanie rodziców biologicznych do prawidłowego sprawowania ról rodzicielskich.

Sposoby ewaluacji:

Ewaluacja bieżąca – dwuetapowa:

- zbieranie i analizowanie informacji o rodzinie (zespół interdyscyplinarny),
- ocena realizacji zadań z udziałem stron kontraktu.

Ewaluacja okresowa – roczna, dokonywana raz w roku, w odniesieniu do całej grupy beneficjentów biorących udział w projekcie.

Źródło finansowania:

Budżet Ośrodka.

Projekt nr 6/08

Praca z rodziną dziecka umieszczonego w wielofunkcyjnej placówce opiekuńczo – wychowawczej (z miejscami interwencyjnymi i socjalizacyjnymi)

Cel projektu:

Umożliwienie powrotu dziecka do rodziny naturalnej poprzez pracę z rodzicami dziecka w kierunku lepszego pełnienia obowiązków wynikających z roli. Praca ta zawiera elementy edukacji, terapii i wsparcia psychologicznego. Ma ona na celu konfrontowanie rodziców z problemami, motywowanie i wspieranie ich w poszukiwaniu pozytywnych rozwiązań, dostarczanie im podstawowej wiedzy z zakresu psychologii rozwojowej dziecka oraz uczenie ich podstawowych umiejętności przydatnych w procesie wychowania.

Adresaci:

Rodzice dzieci umieszczonych w placówce, wykazujący bezradność opiekuńczo – wychowawczą, dopuszczający się zaniedbań wobec dzieci.

Realizatorzy:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bojszowach we współpracy z przedstawicielami instytucji zaangażowanych w pracę z rodziną – kuratorów sądowych, pracowników socjalnych, pedagogów i innych.

Założenia merytoryczne:

Najczęściej przyczyną umieszczenia dziecka w placówce jest niewydolność opiekuńczo – wychowawcza rodziców i zaniedbania, jakich się dopuszczają. Rodzice nie dysponują podstawową wiedzą związaną z rozwojem dziecka, jego potrzebami i sposobami zaspokajania tych potrzeb. Nie posiadają również podstawowych umiejętności wychowawczych, a najczęstszą metodą wychowawczą przez nich stosowaną są kary fizyczne. Wielu z nich boryka się z problemami materialnymi wynikającymi z bezrobocia oraz z problemem uzależnienia. Często ich postawy wynikają z faktu, iż w domach, w których sami się wychowywali, nie otrzymali prawidłowych wzorców funkcjonowania.

Umieszczenie dziecka w instytucji jest rozwiązaniem, na które rodzice często reagują wrogością, odrzuceniem własnej winy, obwinianiem dziecka i instytucji. Ich motywacja do zmian jest niewielka lub doraźna i krótkookresowa, a z pomocy psychologicznej korzystają niechętnie. Jednak, by dziecko mogło wrócić do domu, konieczna jest intensywna praca z rodziną, wyposażenie rodziców w taką wiedzę i umiejętności, by mogli oni w pełni zaspokajać potrzeby dziecka i stworzyć mu prawidłowe warunki rozwoju. Praca ta zawierać powinna elementy edukacji, terapii, wsparcia psychologicznego.

Rodzice powinni zgłębić podstawową wiedzę z zakresu uzależnień, przemocy w rodzinie, psychologii rozwojowej dziecka, wpływu funkcjonowania rodzica na dziecko, a także ćwiczyć umiejętności opiekuńczo-wychowawcze i uczyć się nawiązywania pozytywnej relacji z dzieckiem.

Sposoby realizacji:

1. Ustalenie planu pomocy dziecku i rodzinie w oparciu o wielowymiarową diagnozę sformułowaną w trakcie konsultacji interdyscyplinarnych z udziałem m.in. pracownika socjalnego, kuratora, pedagoga, psychologa.

2. Prowadzenie pracy z rodziną:

- organizowanie regularnych konsultacji indywidualnych z psychologiem lub pedagogiem w zależności od potrzeb i rozpoznanego problemu,

- w zależności od potrzeb i rozpoznanego problemu motywowanie rodziców do udziału w treningach zadaniowych oraz innych grupowych formach pomocy organizowanych przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej obejmujących m.in.:

a) ćwiczenie umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego,

b) ćwiczenie i podejmowanie czynności opiekuńczo-wychowawczych.

Planowane efekty:

1. Powrót dziecka do rodziny naturalnej.

2. Poprawa relacji rodziców z dzieckiem, podejmowanie przez rodziców zadań opiekuńczo - wychowawczych.

Sposoby ewaluacji:

- prowadzenie statystyk,

- analiza dokumentacji,

- raporty podsumowujące etapy pracy z rodziną (wskaźniki zmian),

- sprawozdania.

Źródło finansowania:

Budżet gminy

Projekt nr 7/08

Zespół interdyscyplinarny

Cel projektu:

Integracja działań instytucji budujących system wsparcia i pomocy rodzinom dysfunkcyjnym.
Rozpoznanie możliwości udzielenia wsparcia rodzinom dysfunkcyjnym.

Adresaci:

Pracownicy instytucji i organizacji zajmujących się pomocą rodzinom dysfunkcyjnym.

Realizatorzy:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Założenia merytoryczne:

W procesie pomocy rodzinie uczestniczy niejednokrotnie wielu specjalistów. Ważne jest, by konstruowana przez nich diagnoza uwzględniała pełny obraz problemów i mocnych stron rodziny, a plan pomocy rodzinie był skoordynowany. Działania podejmowane na rzecz rodzin przez różnych specjalistów nie powinny się powielać, a tym bardziej wykluczać. Stąd idea pracy w zespole interdyscyplinarnym. Zespół taki stanowi niezbędne narzędzia do prowadzenia profesjonalnej i efektywnej pracy z rodziną wieloproblemową.

Planowane efekty:

Skoordynowana, efektywniejsza, wielopłaszczyznowa pomoc rodzinie.

Ewaluacja:

Protokoły spotkań.

Sprawozdawczość.

Źródło finansowania:

Budżet gminy.

Projekt nr 8/08

Twórczość Artystyczna Dzieci i Młodzieży z Placówek Wsparcia Dziennego w Gminie Bojszowy

Cel projektu:

Integracja i promocja twórczości dzieci i młodzieży z Placówek Wsparcia Dziennego – Świetlic Środowiskowych.

Adresat:

Dzieci z Świetlic Środowiskowych (oraz ich rodziny).

Realizator:

Świetlice Środowiskowe ze wsparciem GOPS.

Założenia merytoryczne:

Pierwsza Twórczość odbyła się w 2007 roku i zaprezentowała artystyczny dorobek dzieci z 3 Świetlic. Organizacja imprezy i wspólne działanie zintegrowało dzieci i ich rodziny oraz opiekunów placówek.

Możliwość publicznej prezentacji motywuje dzieci do pracy. Sprzyja także rozwijaniu i doskonaleniu własnych umiejętności oraz dobrej zabawie.

Etapy realizacji:

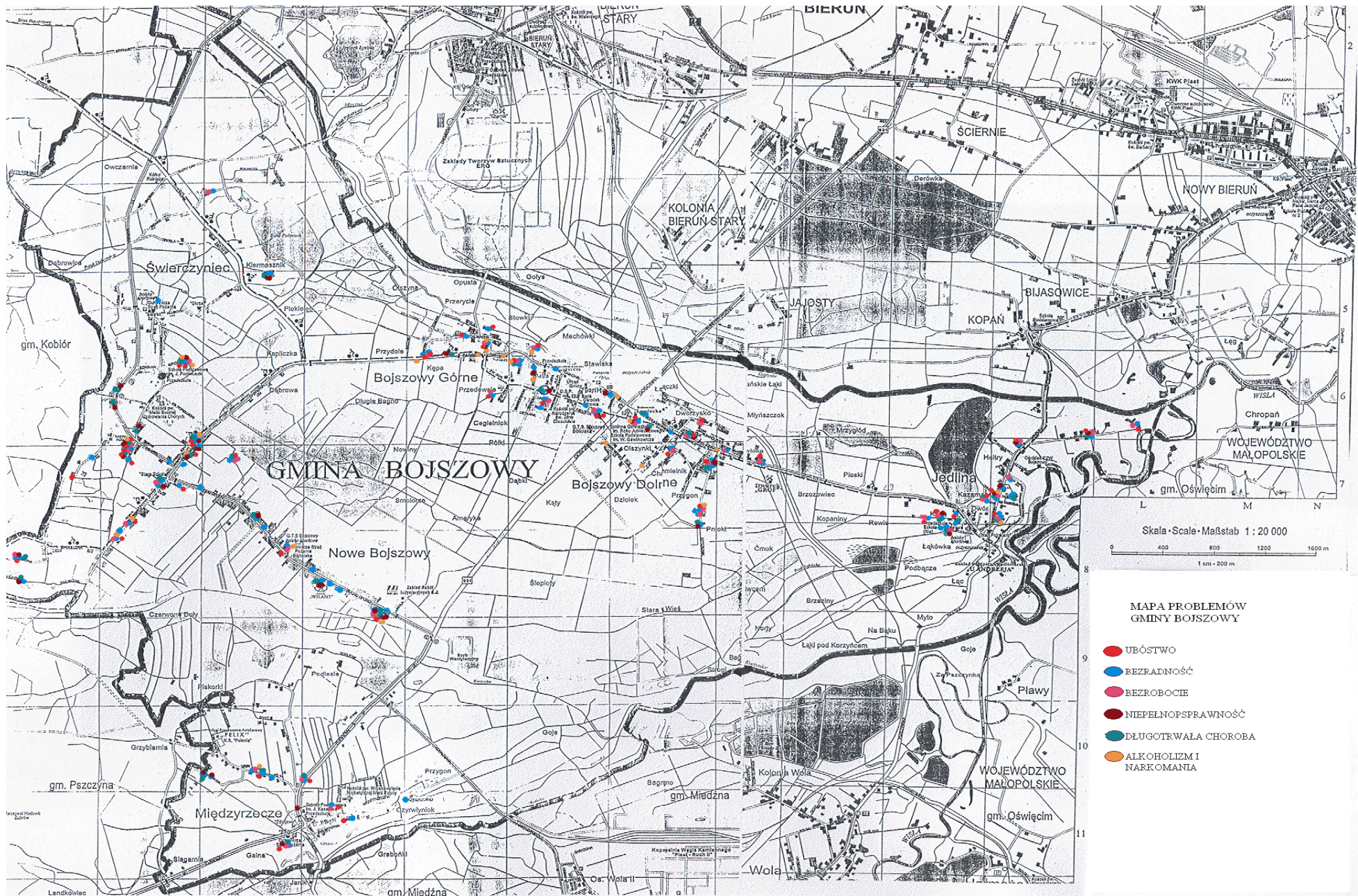
- wyłonienie głównego reżysera imprezy (kolejne Świetlice każdego roku),
- opracowanie scenariusza i miejsca imprezy (opracowanie harmonogramu prób i spotkań organizacyjnych),
- podjęcie działań mających zabezpieczyć techniczne przygotowanie imprezy (min. pozyskanie sponsorów i wolontariuszy).

Planowane efekty:

Promocja, integracja i wspólna zabawa dzieci (i ich rodzin) ze Świetlic Środowiskowych.

Źródła finansowania:

Wolontariat i sponsoring, środki Placówki.

Mapa zagrożeń zjawiskami
patogennymi w poszczególnych
miejscowościach

UBÓSTWO

Świerczyniec

Bojszowy Nowe

Bojszowy

Jedlina

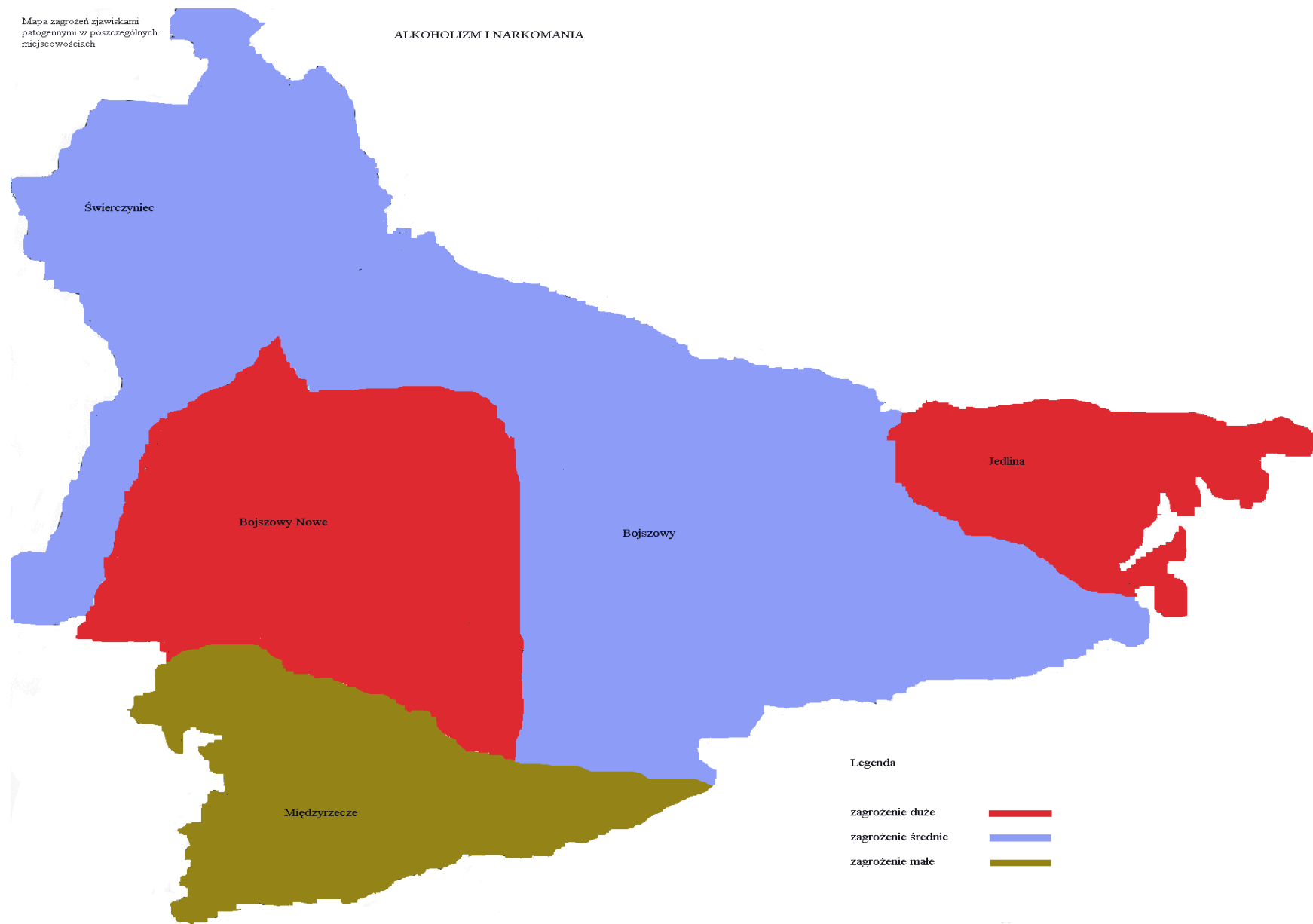
Międzyrzecze

Legenda

- zagrożenie bardzo duże
- zagrożenie duże
- zagrożenie średnie
- zagrożenie małe

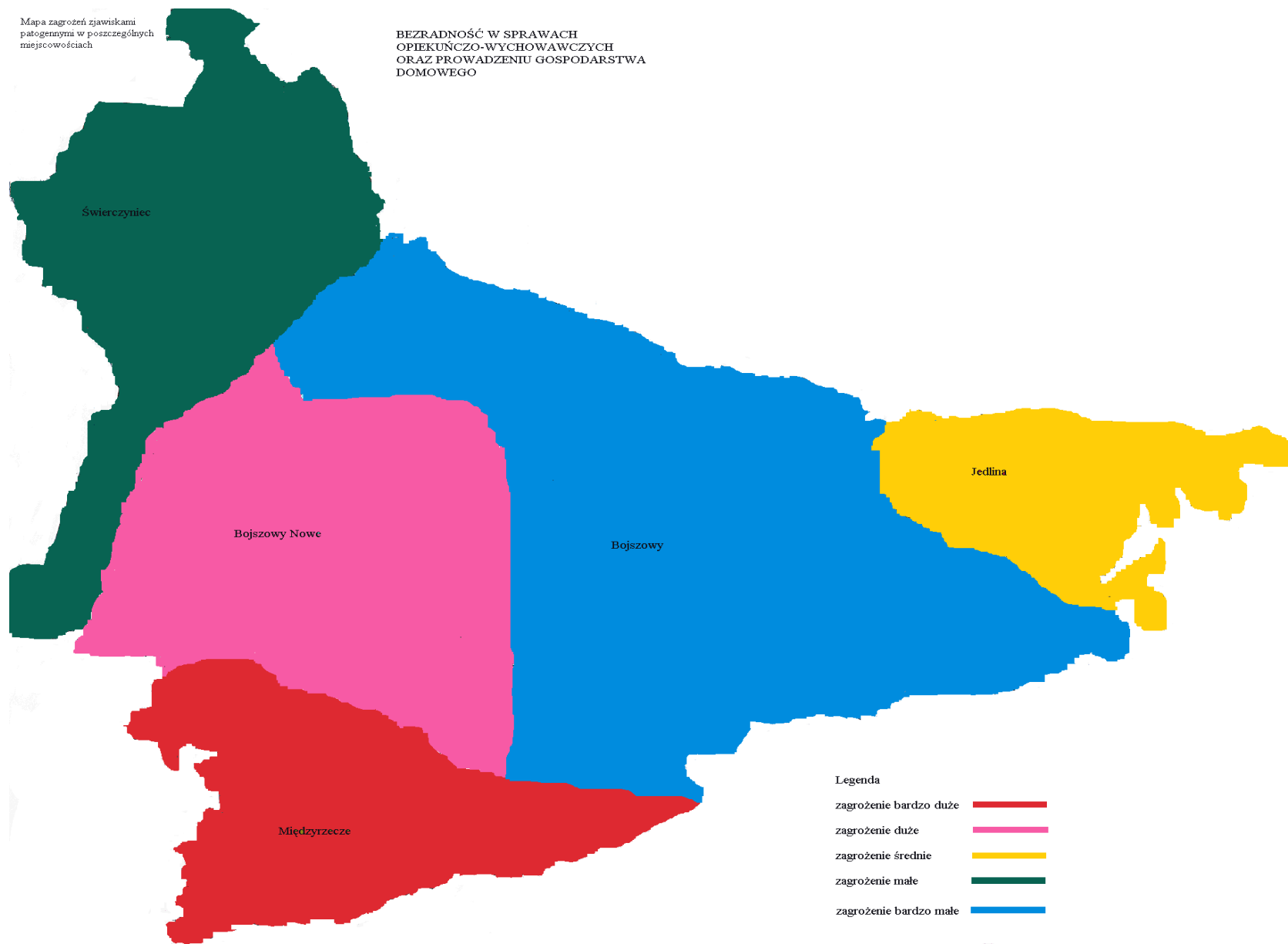
Mapa zagrożeń zjawiskami
patogennymi w poszczególnych
miejscowościach

ALKOHOLIZM I NARKOMANIA

Mapa zagrożeń zjawiskami
patogennymi w poszczególnych
miejscowościach

BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH
OPIEKUNICZO-WYCHOWAWCZYCH
ORAZ PROWADZENIU GOSPODARSTWA
DOMOWEGO

Legenda

- zagrożenie bardzo duże
- zagrożenie duże
- zagrożenie średnie
- zagrożenie małe
- zagrożenie bardzo małe

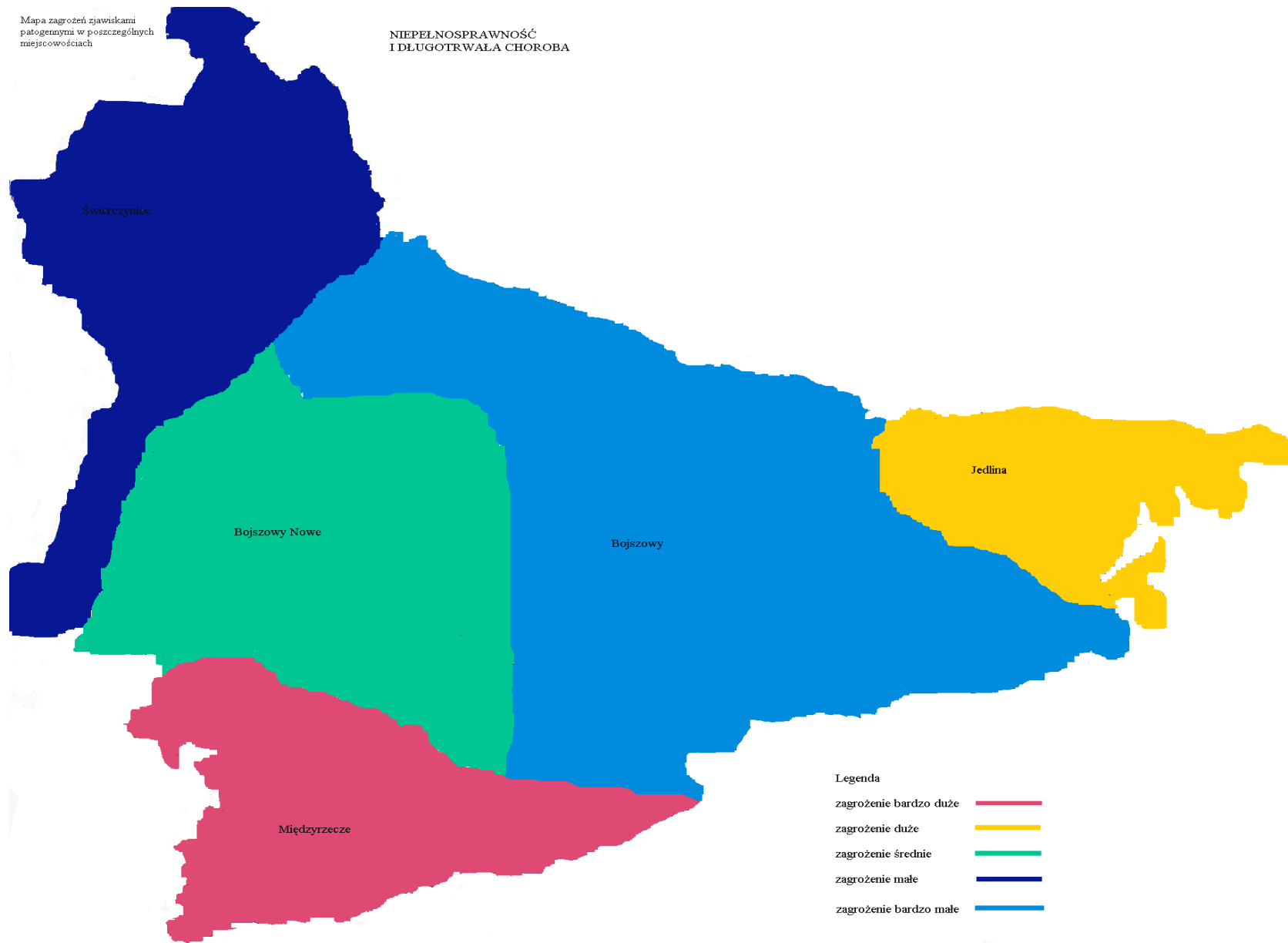
Mapa zagrożeń zjawiskami
patogennymi w poszczególnych
miejscowościach

BEZROBOCIE

Mapa zagrożeń zjawiskami
patogennymi w poszczególnych
miejscowościach

NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ I DŁUGOTRWAŁA CHOROBA

10. ZESTAWIENIE PROJEKTÓW DO REALIZACJI W LATACH 2004 – 2015

PROBLEMY SPOŁECZNE	TYTUŁ PROJEKTU	NAZWA INSTYTUCJI/ ORGANIZACJI	ŹRÓDŁO FINASOWANIA	STOPIEŃ ZAGROŻENIA
POMOC SPOŁECZNA Projekt nr 1,11,12,16	Monitorowanie problemów społecznych Przystosowanie organizacji pomocy społecznej do podejmowanych zadań Wzmocnienie zasobów zawodowych pracowników socjalnych i instytucji organizacji pozarządowych działających w przestrzeni pomocy społecznej Zaangażowanie w proces wsparcia i edukacji rodziny lokalnych mediów oraz innych instytucji	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	W ramach środków i etatów GOPS	Ok. 150 środowisk
BEZROBOCI Projekt nr 2,3,1/08, 2/08	Monitoring socjalny; postępowanie w sytuacji kryzysowej długotrwałego pozostawania bez pracy Reintegracja zawodowa kobiet Klub Integracji Społecznej	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Powiatowy Urząd Pracy	W ramach środków i etatów GOPS Fundusze Strukturalne Unii Europejskiej	Ok. 70 środowisk

	Prace społecznie użyteczne. Reintegracja społeczno-zawodowa bezrobotnych klientów GOPS			
NIEPEŁNOSPRAWNI Program nr 4	Muzykoterapia dla niepełnosprawnych i ich rodzin	Placówka Wsparcia Dziennego Stowarzyszenie na rzecz osób niepełnosprawnych Radość Życia	W ramach środków i etatów Placówki PFRON Fundusze Strukturalne Unii Europejskiej	Ok.80 środowisk
UZALEŻNIENIA Program nr 5,19, 20	Stworzenie edukacyjnej grupy dla rodziców dzieci i młodzieży w wieku szkolnym z dzielnic szczególnie zagrożonych problemem bezradności opiekuńczo-wychowawczej oraz problemami uzależnień dzieci w wieku szkolnym od 7 do 18 lat Program antynikotynowy	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Placówka Wsparcia Dziennego	W ramach środków i etatów GOPS oraz Placówki Wsparcia Dziennego	Ok. 45 środowisk Młodzież i dzieci ze szkół
RODZINY DYSFUNKCYJNE Program nr 6, 17,15, 5/08, 6/08, 7/08	Trening sanitarno-higieniczny dla rodzin dysfunkcyjnych żyjących w trudnych warunkach socjalno-bytowych Punkt pomocy rzeczowej (magazyn rzeczy używanych: mebli, odzieży, artykułów gospodarstwa domowego) Pomoc psychologiczna rodzinie	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Koło Charytatywne Punkt Konsultacyjny	W ramach środków i etatów GOPS oraz Punktu Konsultacyjnego	

	<p>Socjalizacja rodziny biologicznej (z wykorzystaniem treningu w prowadzeniu gospodarstwa domowego na bazie kontraktu socjalnego) dziecka objętego lub zagrożonego opieką zastępczą</p> <p>Praca z rodzina dziecka umieszczonego w wielofunkcyjnej placówce opiekuńczo – wychowawczej (z miejscami interwencyjnymi i socjalizacyjnymi)</p> <p>Zespół interdyscyplinarny</p>			
<p>PRZEMOC</p> <p>Program nr 7,8, 10,</p>	<p>Grupa edukacyjno-terapeutyczna dla dzieci i młodzieży będących ofiarami i świadkami przemocy</p> <p>„Stop przemocy” – grupa edukacyjno-profilaktyczna dla dzieci</p> <p>Grupa wsparcia dla kobiet doświadczających przemocy domowej</p> <p>Rekonstrukcja zdeintegrowanych</p>	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Punkt Konsultacyjny</p>	<p>W ramach środków i etatów GOPS, Placówki Wsparcia Dziennego, Punktu Konsultacyjnego Fundusze Strukturalne Unii Europejskiej</p>	<p>Ok. 34 środowisk</p>

	zachowań sprawcy przemocy			
DZIECI I MŁODZIEŻ Program nr 9,13,14,18,8/08	<p>Młodzieżowy Klub Rozwoju</p> <p>Organizacja sportowych zajęć pozaszkolnych</p> <p>Edukacja kulturalna dzieci i młodzieży</p> <p>Wypoczynek wakacyjny – akcja lato – zima</p> <p>Twórczość Artystyczna Dzieci i Młodzieży z Placówek Wsparcia Dziennego w Gminie Bojszowy</p>	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Biblioteka, Szkoły	<p>W ramach środków i etatów GOPS, Placówki Wsparcia Dziennego,</p> <p>Fundusze Strukturalne Unii Europejskiej</p>	Dzieci i młodzież z terenu Gminy
OSOBY STARSZE Program nr 3/08, 4/08	<p>Dni Seniora w Gminie Bojszowy</p> <p>Klub Seniora przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Bojszowach</p>	GOPS w Bojszowach	Dotacja z budżetu Gminy	Osoby w wieku poprodukcyjnym, renciści i emeryci